

Lunds Universitet
Sociologiska institutionen

LUND UNIVERSITY

Researcher, spekulant eller konfliktsökare?

- *En undersökning om hur roller skapas i en tråd om grova brott på
Flashback*

Författare: Sandmer, Rasmus, Schellerer, Lukas, Wersäll, Emil

Kandidatuppsats: SOCK10, 15 hp

VT 2023

Handledare: Lisa Flower

Abstrakt

Den här studien utforskar rollskapande och självframställning i ett online-sammanhang, närmare bestämt på diskussionsforumet Flashback. Med utgångspunkt i diskussionstråden om ett högprofilerat brottsfall, mordet på Tove i Vetlanda, ställs rollskapande, självframställning och intrycksstyrning i centrum. Syftet är att identifiera de roller som förekommer i tråden, rollernas egenskaper och hur rollerna konstrueras, utifrån frågeställningarna:

1. *Vilka olika roller kan urskiljas i diskussionstrådar om grova brott på Flashback?*
2. *Vilka egenskaper och attribut tillskrivs dessa olika roller?*
3. *Vilka strategier av självframställning använder sig användare av för att konstruera sin roll?*

Materialet insamlades från diskussionstråden om Tove-fallet på Flashback, där tusentals inlägg lästes, tolkades och genom en induktiv tematisk analys resulterade i en typologi över förekommande roller. Med hjälp av begrepp från Goffmans dramaturgiska perspektiv analyserades även de strategier användarna nyttjar för att konstruera och upprätthålla sin roll.

Vår analys visar elva förekommande roller i diskussionstråden om brottsfallet på Flashback. Sex av dessa: researchern, spekulanten, sammanställaren, insidern, den dekadente och konfliktsökaren har lagts specifikt fokus på. Dessa roller har specifika attribut och egenskaper som syns genom förväntningar från andra som är tätt kopplade till rollen, som researchern som förväntas vara motiverad och påläst, sammanställaren uppdaterad och informativ och insidern trovärdig och engagerad. Användare som konstruerar sin roll använder sig av olika strategier av självframställande som olika former av intrycksstyrning, exempelvis användande av information, att involvera andra, kontinuitet, exklusivitet, hostilitet och specifikt språkbruk. Resultaten visar även på komplexa sociala processer i brottsdiskussionerna och rollernas dynamik: rollerna är inte definitivt statiska utan rörliga, och användare kan röra sig över rollgränserna.

Nyckelord: Flashback, rollskapande, självframställning, intrycksstyrning

Innehållsförteckning

Abstrakt.....	2
1.0 Inledning.....	4
1.1 Flashback Forum.....	5
1.2 Tove-fallet.....	5
1.3 Frågeställning/syfte.....	6
1.4 Avgränsningar.....	6
2.0 Tidigare forskning.....	7
2.1 Flashback.....	7
2.2 Online sleuthing.....	8
2.3 Loveluck, en typologi för personer som söker rättvisa online.....	9
2.4 Självframställning online.....	11
3.0 Teori.....	13
3.1 Dramaturgiska perspektiv.....	13
4.0 Material och metod.....	15
4.1 Material.....	15
4.2 Metod.....	16
4.3 Etiska övervägningar.....	17
5.0 Analys.....	18
5.1 Researchern.....	20
5.2 Spekulanten.....	24
5.3 Sammanställaren.....	29
5.4 Insidern.....	32
5.5 Den dekadente.....	38
5.6 Konfliktsökaren.....	42
6.0 Resultat och avslutande diskussion.....	45
7.0 Källförteckning.....	48

1.0 Inledning

När 21-åriga Tove plötsligt, natten till den 16:e oktober 2022, försvann efter en utekväll i Vetlanda tillsattes en stor insats i syfte att hitta henne. Det dröjde inte länge innan två unga kvinnor var anhållna för människorov och det man inte visste då var att Tove två veckor senare skulle hittas död i ett skogsparti i Vetlanda där kroppen ska ha dumpats (SVT, 2022). Det som skedde den natten skulle komma att bli ett kriminalhistoriskt rättsfall mot de två unga kvinnorna som först blev anhållna kort efter Toves försvinnande. De båda kvinnorna på 18- och 20 år dömdes den 19:e april 2023 till livstids fängelse vilket är det längsta fängelsestraffet som utdelats till personer av så ung ålder (SVT, 2023). Att båda förövarna är kvinnor är högst ovanligt, inte ens 10% av mord i Sverige begås av kvinnor (Trägårdh et al., 2015).

Trots att polisen gjort ett gediget arbete i att hitta Tove, växte det parallellt med detta försvinnande en stor rörelse online, speciellt på diskussionsforumet Flashback. Här syntes användare på olika vis försöka spekulera kring vad hänt Tove, hur händelseförloppen kan ha sett ut och på så sätt utföra ett eget detektivarbete online. Trots den korta tid som förflutit sedan brottet uppdagades den 16:e oktober 2022 har diskussionstråden på Flashback *“21-åriga Tove försvunnen i Vetlanda (2022-10-16). Hittad död (2022-11-02)”* snabbt blivit en av de mest diskuterade och visade i forumets historia (Flashback, 2023). Däremot är det inget nytt fenomen att folk väljer att delta i detektivarbeten online i syfte av att spekulera kring och lösa brott. Detta är något som sker över många olika digitala plattformar såsom Reddit och Websleuths och benämns som *“online sleuthing”* (Wästerfors et al., 2023). Här samlas alltså hundratusentals användare med samma avsikt: att lösa brotten.

I denna uppsats avser vi att granska de olika roller och dynamiker som tar form inom online sleuthing, specifikt Flashbacktråden om försvinnandet och mordet av Tove. Genom att analysera användarnas spekulationer, interaktioner, diskussioner etc. genom linsen av Goffmans dramaturgiska perspektiv vill vi undersöka hur olika roller skapas, upprätthålls och samverkar med varandra.

1.1 Flashback Forum

Flashback är ett svenskt internetforum som startades år 2000 och är känt för sin öppna och anonyma diskussionsmiljö. Här kan användare diskutera, interagera och samtala om en omfattande mängd ämnen genom att skapa olika trådar där inlägg publiceras. Det kan vara allt från politik, vetenskap, historia, kultur etc. till mer kontroversiella ämnen som brott, droghandel, sex och konspirationsteorier (Flashback, 2023). Kategorin “Aktuella brott och kriminalfall” är den i särklass mest engagerande med nästan fem miljoner unika inlägg (Flashback, 2023). Forumets utmärkande egenskap är dess liberala aspekt i form av låg grad av censur och tolerant modereringspolicy jämfört med andra plattformar på internet, vilket symboliseras av deras motto “yttrandefrihet på riktigt” (Flashback, 2023). Detta innebär att Flashbacks användare har stor frihet att uttrycka sina åsikter, även inom kontroversiella och tabubelagda ämnen. Svenskarnas användning av Flashback kartlades i rapporten Svenskarna och internet 2018 av Internetstiftelsen, som påvisade att 33% av svenskarna använt Flashback (Internetstiftelsen, 2018).

Flashback är ett av de mer populära internetforumen i Sverige och har även haft en betydande påverkan på det svenska internet-landskapet. Forumet har spelat en aktiv roll i flera stora händelser och debatter i Sverige, och dess användare har vid vissa av dessa tillfällen avslöjat information som har haft påverkan både offentligt och för juridiska processer. (Flashback, 2023; Internetstiftelsen, 2021)

1.2 Tove-fallet

Tove, 21, anmäldes försvunnen söndagen den 16:e oktober 2022 efter en kväll på utestället Nöjet i Vetlanda kvällen innan. Kort efter försvinnandet greps två unga kvinnor, 18 respektive 20 år, misstänkta för människorov. Drygt två veckor senare, 2:a november, påträffas Tove avliden i ett skogsområde utanför Vetlanda. Rättegången mot de två kvinnorna började i mars 2023 och åklagaren hävdar att 20-åringen bragt Tove om livet i dennes lägenhet genom strypning och 18-åringen bistått genom att hålla fast Tove. Toves kropp ska sedan ha forslats bort till ett skogsområde och dumpats. I ett senare skede ska de även ha återvänt till dumpningsplatsen och försökt tända eld på Toves kropp. De står således åtalade både för mord och grovt griftefridsbrott. Domen från Eksjö Tingsrätt föll den 19:e april varpå de båda åtalade kvinnorna

dömdes till livstid fängelse för mord, grovt gravfridsbrott och skadegörelse. Domen förväntas dock överklagas och tas vidare till hovrätten.

1.3 Frågeställning/syfte

Syftet med denna uppsats är att identifiera olika roller, rollernas egenskaper och hur de konstrueras. Vi kommer således att analysera hur användare i dessa brottsdiskussionstrådar skapar olika roller, som vi genom tematisk analys identifierat samt hur dessa roller konstrueras och presenteras i interaktion med andra användare. Genom att undersöka användarnas inlägg, dialog och samarbete i dessa trådar, ämnar denna studie att bidra till en djupare förståelse av de processer som formar användarnas rollskapande och självframställning online. Resultaten av studien avser att förbättra förståelsen för den befintliga forskningen om online sleuthing med ett tydligt fokus på roller och hur användarna konstruerar roller och framställer sig själva.

De frågeställningar vi ämnar svara på i denna studien är:

- 1. Vilka olika roller kan urskiljas i diskussionstrådar om grova brott på Flashback?*
- 2. Vilka egenskaper och attribut tillskrivs dessa olika roller?*
- 3. Vilka strategier av självframställning använder sig användare av för att konstruera sin roll?*

1.4 Avgränsningar

Vår studie avgränsas till att enbart omfatta en specifik diskussionstråd på Flashback, då vi inte ämnar göra en generalisering av diskussionstrådar om grova brott överlag. Det skulle kunna vara så att vår typologi av roller även kan appliceras på andra diskussionstrådar, men detta behövs i så fall utforskas vidare genom att analysera fler diskussionstrådar om grova brott och om de roller vi identifierat även går att identifiera där.

Även den specifika diskussionstråd vi studerat har avgränsats till de första 2000 sidorna (24000 inläggen) av trådens totalt dryga 6000 sidor (2 juni 2023). Detta motiveras genom att vi vid denna punkt gjorde bedömningen att teoretisk mättnad hade uppnåtts (Glaser & Strauss, 1967, s. 61; Bryman, 2018, s. 688) och ingen ny data hittades. Vi kan således inte uttala oss om våra resultatats applicerbarhet bortom denna tråd och dess 2000 sidor.

2.0 Tidigare forskning

I detta avsnitt redovisas tidigare forskning om Flashback, fenomenet “online sleuthing” och självframställning i online-sammanhang.

2.1 Flashback

Flashback har trots sin någorlunda korta existens (2000¹) varit forskningsobjekt för flertalet studier, med många olika inriktningar och fokus. Forumets natur med pseudonymitet, icke-lagring av IP-adresser och en relativ låg grad av moderering/censur “uppmuntrar” - eller kanske snarare möjliggör - diskussioner av kontroversiella och olagliga ämnen som inte finns på samma sätt på andra plattformar. Bland annat har politiska diskussioner om cannabisbruk (Månsson 2014), och diskussioner om heroinanvändande (Ekendahl, 2014) undersökts. Uhnöo (2017) och Uhnöo & Ekbrand (2017) har studerat hur Flashback kan fungera som ett virtuellt “klassrum” för inläring av brottsliga beteenden såsom snatteri. Fokuset för dessa studier har varit breda och varierade. Vi skulle vilja ta upp och utveckla en del av denna forskning i synnerhet, nämligen hur användare konstruerar och hur olika roller skapas.

Wästerfors et al. (2023) har undersökt hur Flashback-användare i en tråd om en skjutning i Malmö manövrerar de “bumpy paths” som uppstår i diskussionerna genom att väcka intresse och erhålla auktoritet och status genom tre centrala teman; *familiarity*, *evidence* och *authority*. Med *familiarity* menas personliga anspelningar som får en familjär och engagerande effekt som att man varit på platsen, sett med egna ögon och liknande. *Evidence* innebär bevis- och datainsamling, som gjorda observationer i närtid till händelsen. Det kan till exempel vara vilka bilar eller människor som gått förbi brottsplatsen. Med *authority* avses de processer användare brukar för att uppnå trovärdighet och auktoritet med sina inlägg, som att man påstår sig ha privat kontakt med polis, sjukvårdspersonal eller de inblandade och på så sätt kan få tag på exklusiv information.

Hannerz et al. (2022, ss. 12-13) har mer specifikt studerat interaktioner i trådar om brott på Flashback med fokus på hur användarna skapar mening i sina diskussioner och genom ett

¹ Med detta årtal avses diskussionsforumet, webbplatsen lanserades redan 1995

kollektivt mål lyckas lösa ett särskilt predikament (brottet) och i slutändan uppnå ett slags “kollektivt emotionellt klimax” när mysteriet får sin lösning.

2.2 Online sleuthing

"Online sleuthing" eller “websleuthing” kan definieras som “amatördetektivarbete”, som inkluderar till exempel informationssökning, uppladdning av dokument, bilder och videofilmer, diskussioner, spekulationer, identifiering av misstänkta etc. (Loveluck, 2020, s. 224). Ett annat utmärkande drag av online sleuthing är dess publika natur, och aktörer använder sig ofta av allmänna diskussionsforum online som Websleuths.com, Reddit, eller Flashback som kan ses som en liknande svensk version. Även Myles et al. (2020) definierar begreppet på ett liknande sätt, som “the investigative practices undertaken online by individuals who are not professional security providers” (Myles et al., 2020, ss. 317-318).

Myles et al. (2016, s. IV) har undersökt kontributionen av civilt bidragande på internet vid brottsutredningar och konstaterat fyra olika tillvägagångssätt: non-institutionalized surveillance, crowdsourced policing, online vigilantism och civilian policing. Plattformen som har studerats är Reddit, mer specifikt en subgrupp, vilket kan sägas är motsvarigheten till tråd på Flashback, med namnet Reddit Bureau of Investigation vars medlemmar strävar efter att lösa brott (Myles et al., 2016, s. IV). Crowdsourced policing, som påminner mycket om online sleuthing, beskrivs av Myles et al. (2016, ss. VI-VII) som ett förhållande mellan polisiära organ och deltagare i forum där de polisiära organen tar del av internet-användarnas insikter och detektivarbete i syfte att lösa brott. På sätt och vis “outsourcas” delar av utredningsarbetet till forum, något som dock skiljer sig från Flashback där användarna på eget initiativ engagerar sig i trådar likt den vi studerar.

Fenomenet online sleuthing och dess påverkan på brottsbekämpande organ har studerats, och kommit fram till att det både kan vara hjälpsamt och skadligt för polisens arbete (Hannerz et al., 2022). Positiva aspekter av fenomenet belyses av bland annat Nhan et al. (2017, s. 342) som hävdar att online sleuths kan fungera som “additional eyes and ears” och bistå polisen i deras arbete. Negativa aspekter så som vissa etiska problem har diskuterats, där till exempel internetdetektivs ibland skoningslösa jakt på förövare kan leda till att oskyldiga hängs ut som skyldiga (Chang & Poon, 2017).

"Online sleuthing" är därav en viktig del för att förstå användares beteenden och roller i brottsdiskussionstrådar på internetforum, eftersom detta ger insikter i hur användarna formar olika roller i dessa forum. Genom att således utnyttja och analysera fenomenet "online sleuthing" kan vi identifiera hur användarna drar nytta av den kollektiva intelligensen, delar information samt skapar nätverk av samarbeten som konstruktivt eller destruktivt bidrar till att lösa eller fördröja utredningen. Denna form av "detektivarbete" på internet kan därför hjälpa oss att förstå hur användare på forum som Flashback engagerar sig i diskussioner och aktuella rättsfall samt vilka roller som kan skapas. Följaktligen, genom att studera fenomenet "online sleuthing" kan vi förstå hur användarna navigerar i komplexa och sociala dynamiker och även skapar sina roller i brottsdiskussionstrådar.

Termen online sleuthing täcker även områden som internetbaserad vigilantism eftersom den kan baseras på fakta och påståenden om individers missförhållanden eller brott (Loveluck, 2020). Detta ter sig i synnerhet lämpligt gällande aktuella brottsfall, som försvunna personer, mord eller andra brott. Det är just detta som i stor utsträckning sker i den tråd vi studerat, där ett stort antal unika användare spekulerar om inblandade personer och möjliga händelseförlopp, gör stora mängder egen research som inhämtning av personuppgifter och sociala medier, kartor och satellitbilder över intressanta områden, mobilmaster och liknande. Online sleuthing används således för att kunna förklara eller beskriva processer där individer eller grupper använder sig av internet för att på egen hand undersöka eller förklara olika brott, mysterier eller andra liknande kategorier på grund av allmänt intresse. Exempelvis att samla information från olika källor, nyhetsartiklar, sociala medier, forum (såsom Flashback) i syfte att hitta ledtrådar för att skapa en helhetsbild av vad som kan ha orsakat händelseförloppet.

2.3 Loveluck, en typologi för personer som söker rättvisa online

Loveluck (2020) skriver i sin artikel om en typologi gällande online rättvisa. Den metodologiska typologin grundar sig på att hitta olika roller eller karaktärsdrag i vad Loveluck (2020, s. 213) benämner som "naming and shaming" för olika sociala medier. Loveluck (2020) beskriver det som att personer på olika sätt försöker ingripa mot personer, via digitala plattformar online, i syfte att påpeka vad som är socialt accepterat och för vad civilitet är. Detta sker således direkt mot individer, deras beteenden eller olika grupper för att skapa avskräckning eller bestraffa

avvikande beteenden utanför institutionella ramverk. Loveluck (2020) identifierade fyra olika roller; *flagging*, *investigating*, *hounding* and *organised leaking*. Dessa fyra är således olika typer av digital vigilantism som syftar åt att betona hur olika avvikande beteenden eller personer porträtteras på internet. Typologin avser att identifiera olika former av att ta “lagen i egna händer” (Loveluck, 2020, s. 214) och på vilka olika sätt detta sker på.

Flagging enligt Lovelucks (2020, s. 217-219) studie handlar om att skapa skam i ett beteende. Detta förmedlas genom sociala mediers miljö för att uppmärksamma användarna som tillgång informationen om olika beteenden som anses vara avvikande och “brott mot sociala normer”. Investigating, bestående av en samlad ansträngning, syftar således till att namnge personer för att kunna identifiera individer som är misstänkta för olika avvikande beteenden, såsom lagöverträdelser. Denna typ av informatör skapar trådar online efter att en händelse har inträffat för att samla information för en viss händelse. Exempel på detta är bilder, brottsplatsens geografiska placering, skärmdumpar från konton av den misstänkte eller andra chattloggar som bevis. Detta delas sedan inom dedikerade plattformar för att nyttja det som benämns som “kollektiv intelligens” (Loveluck, 2020, s. 223). Hounding, som är den tredje typen, är de som tar ett steg längre och hänger ut personer som man namngivit och misstänkt för brott. Detta är en mer ihållande mobilisering mot en specifik person eller ett beteende och man läcker gärna den anklagade personens uppgifter online. Sist skriver Loveluck (2020) om organised leaking som främst inriktar sig på institutioner eller organisationer som handlat fel.

Det som kommer att kontrasteras i vår studie är vilka roller som antas och hur dessa skapas när det kommer till online sleuthing på flashback. Vi kommer således vidareutveckla hur olika roller skapas och cementeras när det kommer till de personer som ingår i Lovelucks (2020) beskrivning av investigating, för att inte enbart se till beteendet av att ingå i online sleuthing. Våra data från Flashback innebär sällan de tre andra aspekterna, där investigating då är den högst närvarande. Eftersom investigating är den aspekt av Lovelucks (2020) studie som innefattar brottstrådar på internet är det även detta generella beteende som kommer att betraktas i vår studie, det vill säga den kollektiva kunskapen som samlas i dessa brottstrådar. Det som kommer skiljas åt är således att vi inte kommer fokusera på huvudsakliga motiv till varför man anslutit sig till tråden, utan hur vissa roller skapas. Loveluck (2020, s. 227) skriver främst om olika motiv till att investigating är

ett beteende som lockar användare med skäl, trots att dessa kan variera. Dock är det främst i syfte att lösa en viss avvikande händelse eller i somliga fall brott (Loveluck, 2020, s. 227).

2.4 Självframställning online

Med utgångspunkt i den klassiska sociologen Goffmans viktiga arbete om självframställning i vardagslivet som fokuserar på hur man i sociala interaktioner strategiskt försöker hantera och styra de intryck man ger ifrån sig, och på så sätt kontrollera sin självbild i andras ögon, har flera forskare undersökt möjligheten att överföra Goffmans resonemang om fysiska sociala interaktioner till online och icke-fysiska sammanhang.

Bullingham & Vasconcelos (2013) har exempelvis undersökt självpresentationer online i blogging och Second Life² sammanhang. De fann att Goffmanska resonemang även kan appliceras online, och att användarna använde sig av fem primära sätt att framställa sig själva och styra andras intryck av en: utsända uttryck; försköningar som mindre form av anpassning av personan; uppdelning av jaget; konformitet och att passa in, och maskering/anonymitet/pseudonymitet. Med utsända uttryck åsyftas hur användarna vill sända ut vissa intryck av sig själva, som exempelvis en kvinnlig bloggare som konstruerat sin blogg i rosa färgtema och söta fjärilar för att framhäva sin feminina sida. Försköningar som anpassning av personan innebär vissa små justeringar eller förbättringar snarare än skapandet av ett helt nytt själv jämfört med ens offline persona, som exempelvis att man framställer sig som yngre än vad man egentligen är. Uppdelning av jaget betyder att även om användarna generellt framställde sig online i enlighet med deras offline persona, "delas" jaget upp och enbart utvalda bitar av deras offline persona betonas. Exempelvis kan det professionella och det personliga separeras, och bara det ena visas online. Konformitet och att passa in tillämpas på de som anpassar sin online image som inte stämmer särskilt väl mot deras offline persona, exempelvis på grund av sociala och normativa tryck utifrån. Maskering/anonymitet/pseudonymitet bekräftas som en metod för att motverka "ryktesskada" (Bullingham & Vasconcelos, 2013, s. 109) och att negativ feedback online transfereras till offline-världen.

² En metaverse-värld där man kan skapa en egen avatar och själv kan välja kläder, fysiska attribut etc och även möta och kommunicera med andra användare

Likt Bullingham & Vasconcelos (2013) har Vaast (2007) undersökt självframställning i online sammanhang, mer specifikt på ett arbetsrelaterat internetforum där 300 profiler och diverse trådar analyserats. Även Vaast (2007) konstaterar att Goffmans (2020) teorier om presentationer av jaget är ypperligt relevant vid studier av onlineforum. Hon påpekar i sin egna studie att människor ofta begränsas av de normer och förhållningssätt som råder i arbetslivet, där diskussionsforum med dess öppna plattformar kan möjliggöra för verkliga representationer av självframställning utan att dömas som avvikare (Vaast, 2007, s. 337). The BankerNet är enligt Vaast (2007) ett forum där allt från alldagliga situationer, personalfrågor och bankrelaterade problem och möjligheter diskuteras. De 12000 registrerade användarna kan ställa frågor, svara på inlägg och bläddra på alla trådar medan icke-registrerade användare enbart kan bläddra, ett upplägg som påminner om Flashback. Vaast analyserade hur forumets användare presenterade sig själva genom sina profiler där information såsom användarnamn, email, yrke, intressen och bakgrundsbeskrivning med mera var möjliga alternativ att fylla i (Vaast, 2007, s. 341). Totalt samlades 300 profiler in som värderades för att sedan utifrån delgiven information kategoriseras, när kategorierna var sammanställda skapades en typologi med följande indelningar: “the Protagonist”, “the Deuteragonist”, “the Tritagonist” samt “the Fool” (Vaast, 2007, s. 342). Protagonisterna var enligt Vaast (2007) gruppen som kungjorde mest information om sig själva, till och med i en sådan utsträckning att personerna utan stora bekymmer skulle gå att identifiera, deuteragonisterna var mer motvilliga att dela med sig om personlig information men kunde ofta inkludera fakta om intressen. Tritagonisterna var utöver sina användarnamn helt anonyma och “the Fool” genomskådades som oseriösa individer som förmedlade humoristiska inslag i beskrivningarna av sig själva (Vaast, 2007). Vaast påpekar i sitt arbete att profilerna dels identifierades i syfte att kunna skilja dem åt för att förstå sig på kategorierna men framförallt synliggöra ett potentiellt tillvägagångssätt vid självframställningen, själva skapandet av profilen, och huruvida det fanns likheter eller skillnader mellan grupperna (Vaast, 2007, ss. 339, 348). En stor aspekt av resultatet menar Vaast (2007, s. 348) är den kontinuerliga användningen av forumet orsakat av den stora friheten och de många möjligheterna vid skapandet av profilen och självframställningen.

Tidigare forskning har således i många avseenden fokuserat på avvikande beteenden, den undersökande aspekten av online sleuthing samt hur användare kollektivt samarbetar för att lösa fall. Trots att viss forskning om självframställning i online-sammanhang finns, saknar vi ett tydligt fokus på roller, rollskapande och *hur* roller konstrueras. Detta gap vi ämnar fylla med våran studie.

3.0 Teori

I detta avsnitt redogörs det teoretiska ramverket, Goffmans dramaturgiska perspektiv, och relevanta begrepp tillhörandes detta.

3.1 Dramaturgiska perspektiv

Goffmans dramaturgiska perspektiv innebär att sociala interaktioner kan förstås som ett skådespel, en teater, där vi framför andra människor framträder i olika roller när vi presenterar oss själva (Goffman, 2020). Dessa roller vi spelar i sociala grupper definierar Goffman på följande vis:

För att *vara* en viss person räcker det alltså inte att äga de erforderliga attributen, utan man måste också upprätthålla de normer för uppförande och uppträdande som ens sociala grupp förbinder med dem. /.../ En status, en position eller en social ställning är inte något materiellt som man tar i besittning och sedan skyltar med; den är ett sammanhängande, utformat och utbroderat mönster för ändamålsenligt uppträdande. (Goffman, 2020, s. 132)

Till exempel finns det i rollen som lärare förväntningar, dels på ens personliga egenskaper såsom utbildning och kompetens, men även hur man ska se ut (proper klädsel, eventuell uniform) och hur man ska bete sig. Ens framträdande i sin tur påverkas, likväl av andras förväntningar, och man anpassar sitt framträdande för att tillfredsställa dessa. En roll skapas därmed enligt Goffman (2020) genom att både uppfylla särskilda egenskaper samt upprätthålla ett accepterat uppträdande vid interaktion med den sociala gruppen. Interaktionen blir således också en vital del av den Goffmanska begreppsapparaturen och är likafullt i behov av en definition. Goffman definierar interaktion som: “individernas ömsesidiga inflytande på varandras handlingar när de befinner sig i varandras omedelbara fysiska närvaro.” (Goffman, 2020, s. 65). De interaktioner vi

analyserat har inte skett i en gemensam fysisk närvaro utan snarare online. Vår ambition är trots detta att visa att Goffmanska resonemang går att applicera även i online-sammanhang, i syfte att identifiera hur denna process av inflytande går till, hur ett visst intryck skapas och förmedlas.

Ett annat centralt tema i Goffmans begreppsapparatur är *intrycksstyrning*. Goffman menar att människan i interaktion med andra ägnar sig åt intrycksstyrning, vilket innebär att man försöker styra över de intryck man gör på andra och kontrollera de uttryck man ger ifrån sig (Goffman, 2020, s. 29). Goffman differentierar mellan *utsända* uttryck och *överförda* uttryck. Utsända uttryck är de medvetna uttryck man ger ifrån sig för att presentera sig på ett särskilt sätt, som ett leende kan visa upp ens vänlighet eller rynkade ögonbryn istället symbolisera hostilitet. Överförda uttryck är istället uttryck man omedvetet utsänder, som ett okontrollerat skrattanfall (Goffman, 2020, s. 29). Oavsett motiv bakom ett utsänt uttryck hävdar Goffman (2020, s. 52) att en strävan av att kontrollera bemötandet av det utsända uttrycket alltid finns.

Framträdande definierar Goffman som “den samlade aktiviteten hos en viss deltagare vid ett givet tillfälle som tjänar till att på ett eller annat sätt påverka någon av de andra deltagarna” (Goffman, 2020, s. 32). Detta innebär alltså de aktiviteter av *intrycksstyrning* individen ägnar sig åt. Vid interaktioner och möten med andra människor eller en grupp sker ett personligt framträdande, en viss självframställning eller presentation av jaget vare sig det görs med fysiska ting eller ett särskilt uppförande (Goffman, 2020, ss. 72-73). En strategi för intrycksstyrning är användandet av *rekvisita*, som aktörer kan använda sig av i sitt framträdande. Rekvisita kan beskrivas som objekt eller föremål som kan användas för att ge ett visst intryck (Goffman, 2020, ss. 72-73). Exempelvis kan en förmögen man använda sig av rekvisita som propra kläder, armbandsur och hatt för att uttrycka sin ekonomiska ställning inför andra. I vår onlinekontext är sådana visuella rekvisit inte möjliga, och vi kommer därför diskutera hur rekvisita kan användas och förstås i ett online sammanhang.

För att upprätthålla sitt rollspel och framställande talar Goffman (2020) om *dramaturgisk lojalitet* och *dramaturgisk disciplin*. Dramaturgisk lojalitet innebär att individer strävar efter att vara trofast och lojal mot den roll de tillhör eller i varje fall ser sig tillhöra. Lojaliteten är meningsfull i att kunna upprätthålla ett konsekvent rolltagande av sig själv och dess presentation

inför andra, stärka sin position och trovärdighet (Goffman, 2020, s. 292). Dramaturgisk disciplin innebär enligt Goffman (2020, s. 296), på vilka sätt individen ständigt försöker disciplinera sig till att behärska sina impulser för att inte skada rollframställningen. Goffman beskriver det som att man är uppslukad av sin roll för att inte tappa sin roll, så att man kan ta itu med oförutsedda dramaturgiska inslag som kan dyka upp (Goffman, 2020, s. 296).

Även om Goffman primärt fokuserar på självframställning ur ett individperspektiv, utvidgar han sitt resonemang med begreppet *teamwork* till att även inkludera kollektiva framträdanden. Teamwork, eller lagframträdande, kan beskrivas som “en samling individer som samarbetar i iscensättningen av ett enskilt nummer” (Goffman, 2020, s. 138). Individer kan ingå i ett lag, och samarbeta för att spela en kollektiv roll, och stödja varandra i framträdandet. Ett exempel kan vara ett par som har gäster över för middag. De har i detta sammanhang ett kollektivt mål att definiera situationen som trevlig och lättsam, och kan vid till exempel historieberättande stödja sin partner genom skratt och frågor och på så sätt bistå sin partner i deras gemensamma framträdande (Heidegren & Wästerfors, 2019, s. 83).

Goffmans teori kom till långt före internets existens, och fokuserar på face-to-face interaktion där människor är rumsligt nära varandra, och således kan förmedla och läsa av varandras utsända uttryck direkt. Vi hävdar att Goffmans resonemang även kan överföras och appliceras i ett online-sammanhang, och kommer i denna studie diskutera hur hans begrepp kan vidareutvecklas för att förstås även online. Vi kommer att använda Goffmans resonemang som utgångspunkt och ta hjälp av hans begrepp som roller, framträdande, intrycksstyrning, rekvisita, teamwork, dramaturgisk lojalitet och disciplin för att visa hur användare framställer sig själva och konstruerar roller i diskussionstråden om Tove-fallet på Flashback.

4.0 Material och metod

4.1 Material

Materialet består av de första 2000 sidorna motsvarande 24000 inlägg i Flashbacktråden *21-åriga Tove försvunnen i Vetlanda (2022-10-16)*. *Hittad död (2022-11-02)*. Vi motiverar valet av just den här tråden med flera olika faktorer: dess unika karaktär med kvinnliga förövare och

unga ålder, den enorma uppståndelse fallet fått i media, samt att vi kunnat följa tråden och utvecklingen i realtid. Vi föredrog att djupdyka ner i enbart en tråd framför att analysera flera olika brottstrådar, då vi ansåg att trådens omfång gav goda möjligheter att djupare och över tid analysera rollskapande och interaktioner mellan användare, vilket inte hade varit möjligt på samma sätt om vi istället valt att studera flera trådar. Insamlingen av material upphörde när vi bedömde att innehåll repeterades och inga nya roller/kategorier påträffades; när materialet hade uppnått teoretisk mättnad (Glaser & Strauss, 1967, s. 61; Bryman, 2018, s. 688).

4.2 Metod

Vår metodologiska ansats är av kvalitativ natur, där material på ett digitalt diskussionsforum (Flashback) insamlats, kodats och analyserats. Undersökningen har en induktiv utgångspunkt där det empiriska materialet har analyserats tematiskt (Bryman, 2018, ss. 49, 702). Några hypoteser eller förutbestämda teorier har alltså inte varit närvarande initialt, utan teman och mönster från den insamlade datan har väglett oss och avgjort den teoretiska applicerbarheten. Internetforum likt Flashback (även andra som Reddit, 4chan m.fl.) har metodologisk beskrivits som ett slags oändliga fokusgrupper (Mann & Sutton, 1998, 210), där många personer tillfrågas samtidigt och kan diskutera och interagera med varandra. Man kan även beskriva vår metodologi som netnografisk, då vi undersöker och tolkar mänskliga beteenden online (Kozinets, 1998), och mer specifikt som lurking (Strickland & Schlesinger, 1969, s. 248), som kan beskrivas som en blandning av deltagande och fullständig observation, där forskaren medvetet placerar sig i utkanten av den sociala miljön som observeras och är noga med sin grad av "påträngande" och obstruktion av den autentiska miljön (Strickland & Schlesinger, 1969, s. 248).

Vårt forskningsarbete inleddes med datainsamling från Flashback, där de första 2000 sidorna av tråden om Tove-fallet noggrant lästes igenom. Vi antog oss materialet med öppna sinnen, med utgångspunkten att söka efter inlägg som var lika varandra samt hade gemensamma teman. Gradvis utkristalliserades vår typologi av roll-kategorisering, och relevanta citat som passade in i vår definition av rollerna klipptes ut och sammanställdes i ett separat dokument. Detta dokument fungerade som vår "databas" och låg till grund för vår analys.

När rollerna identifierats, analyserade vi hur dessa roller skapas och upprätthålls genom användarnas inlägg och interaktioner. Vi granskade både vad användarna skrev och hur de

interagerade med varandra, vilket gav oss insikt i de dynamiska processerna för intrycksstyrning som pågår inom forumet. Vi noterade särskilt hur olika roller interagerade med varandra och bidrog till den övergripande diskussionen och narrativet kring brottet.

Likt Wästerfors et al. (2023), avfärdades inga inlägg på förhand och samtliga inlägg och citat är således autentiska och inte redigerade. Eventuella stavfel, kontroversiella kommentarer och grovt språk kan således förekomma.

En genomgående granskning av kodat material genomfördes vid slutet av processen för att sälla bort överflödigt samt negligerbar data (Bryman, 2018). Ett ofta förekommande problem med kodning av data är fragmentisering (Bryman, 2018, s. 701), alltså att kontexten och sammanhanget kan misstolkas när enbart specifika citat används. Detta problem ansträngde vi oss för att minimera genom att i så stor utsträckning som möjligt inte isolera enstaka citat utan även inkludera tidigare och efterföljande kommentarer eller svar, och således behålla den sociala kontexten kommentarerna skrevs i. Då roller skapas i interaktioner med andra är kontexten central. Kodningen syftade till att identifiera återkommande mönster och teman i användarnas inlägg för att möjliggöra en tematisk analys. Genom att analysera dessa kodade data, kunde vi identifiera olika roller som användarna konstruerar i diskussionerna. Dessa roller baserades inte bara på innehållet i användarnas inlägg, utan också på sättet de interagerade med andra användare.

Den analytiska processen inleddes nästintill materialinsamlingen eftersom vi redan där identifierade en rad olika roller och framträdanden som sågs i inläggen från användarna. Därefter valde vi att selektera specifika inlägg som kunde representera de roller som ingår i vår analys. Detta gav en mer berikad datamängd att kunna analysera och ha med i vår analys.

Samtliga citat och data har lästs och kontrollerats av samtliga författare, för att säkerställa vetenskaplig stringens och att datan tolkats på samma sätt och inga misstolkningar skett.

4.3 Etiska övervägningar

Forskning på internet kan medföra vissa etiska komplikationer och ett något annorlunda tankesätt jämfört med traditionell forskning bör tillämpas (Ivert m.fl., 2017). I den virtuella världen är

exempelvis gränsen mellan vad som är offentligt och vad som är privat mer diffus och svårdefinierbar än i den verkliga världen (Ivert m.fl., 2017).

I vår studie bör informationskravet och samtyckeskravet diskuteras. De kommenterande användarna på Flashback och den tråd vi studerat har inte informerats om att deras kommentarer eventuellt kommer att användas i en studie, inte heller i vilket syfte. Således har varken information delgivits eller samtycke inhämtats från de kommenterade användarna, vilket kan vara problematiskt. Vi antar dock den etiska grundhållning som även Uhnöo & Ekbrand (2017) antar, där man utgår från användarnas val att aktivt kommentera på ett öppet och offentligt forum. De bör således vara medvetna om "risken" att deras kommentarer kan ses (och studeras) av utomstående. Kommentarerens offentlighet och den icke-existerande interaktionen forskare-studieobjekt emellan gör dessutom att behovet av samtycke blir lägre, i enlighet med McKees & Porters modell (2009 i Ivert m.fl., 2017). Vi övervägde att anonymisera användarnas pseudonymer genom att vid citat använda egna fiktiva användarnamn istället, för att ytterligare stärka deras integritet. Med utgångspunkt i Uhnöo & Ekbrands etiska grundhållning landade vi dock i bedömningen att detta inte var nödvändigt, då kommentarerna ändå finns öppet på Flashback för alla att läsa och användarnamnen inte går att koppla till någon specifik person i verkligheten. Vi bedömer därför att risken för att någon av användarna skulle komma till "skada" på något sätt är väldigt låg. Dessutom skulle citat även vid maskering av användarnamn ändå kunna hittas genom att klistra in dessa i Flashbacks sökfunktion, och på så sätt avslöja det riktiga användarnamnet bakom.

5.0 Analys

I analysen kommer vi utgå från Goffmans roll-resonemang och fokusera på: 1) vilka roller vi identifierat, 2) dess egenskaper och attribut och 3) strategier som används för att framställa rollen.

I vår analys har elva roller som konstrueras och används i tråden om Tove-fallet på Flashback identifierats. En typologi av dessa roller syns i tabellen nedan där den vänstra kolumnen redovisar de vi kallar för konstruktiva roller. Dessa är sådana som strävar efter att lösa fallet och

bidrar konstruktivt med information, teorier och liknande. I den högra kolumnen finns de vi kallar för destruktiva roller. De destruktiva rollerna har inte fallets lösning i fokus, att skapa konflikt med andra trådbesökare samt sprida illvilja ligger mer i deras intresse. Vi kommer i analysen fokusera och djupdyka i sex roller (de i fet stil), då dessa är mest framträdande och centrala. Vi börjar dock med en kortare redogörelse för de mindre framträdande rollerna vi valt att inte fokusera på, och en sammanfattning av dessa roller och deras karaktäristiska drag.

<u>Konstruktiva roller</u>	<u>Destruktiva roller</u>
Researchern	Den dekadente
Spekulanten	Konfliktsökaren
Sammanställaren	Trollet
Insidern	Personpåhopparen
Magistern	
Den late	
Den frustrerade	

Tabell 1: Typologi av roller på diskussions-tråd om grovt brott på Flashback

Trollet är de personer som verkar vara i tråden för att provocera och vilseleda, ofta genom att vilseleda diskussionerna med helt irrelevanta kommentarer. Likt trollet har personpåhopparen sällan något att tillföra i diskussionstråden, denne fokuserar framförallt på att nedvärdera människors ursprung, sexuella läggning, religion, kön mm. De personer som är magistrar värderar starkt en ordningssam miljö i tråden och strävar efter att upprätthålla en god ton mellan användarna. En central uppgift för magistrarna är att skydda tråden från trollet och personpåhopparna.. Den late har vi klassificerat som en konstruktiv roll på grund av deras nyfikenhet och vilja att föra utredningen framåt, vilket i grund och botten är den centrala skillnaden mellan de konstruktiva och destruktiva rollerna. Den late visar i många fall sitt intresse för utredningen genom att be om hjälp eller till och med förlitar sig på att andra gör grovjobbet för att sedan själv kunna ta del av det. Till sist har vi den frustrerade, som uttrycker sitt missnöje och besvikelse över utredningens stillastående, samt ställer sig frågande till hur alla vilda spekulationer och idéer faktiskt bidrar.

5.1 Researchern

Researchern är som namnet antyder någon som gör research och egna efterforskningar. Ett slags eget "detektivarbete" som bedrivs för att hitta ny information, eller bekräfta/förkasta existerande teorier. Researchern är en av de mer aktiva rollerna, och kan lägga ner mycket tid och energi på sitt arbete med att eftersöka information som kan föra detektivarbetet framåt. De egenskaper som researchern besitter är att de är kunskapssökande, motiverade och pålästa där det som efterforskas är av varierande grad och omfattning, men handlar allt som oftast om:

1. Information angående brottsoffer, misstänkta gärningspersoner och eventuellt ytterligare inblandade personer.
2. Platser av intresse och inhämtning av information såsom adresser, kartor, satellitbilder, övervakningskameror, mobilmaster och dylikt.
3. Aktivt eget sökande direkt på relevanta och intressanta platser.

Inhämtning av information om eventuellt inblandade personer är en väsentlig del av det researcharbete som gjorts i tråden. Enligt vår analys visar det sig att vid trådens initiala fas fanns väldigt lite information tillgänglig, och man behövde etablera viss bakgrundsinformation för att konstruera en grundläggande bas som möjliggjorde vidare arbete för att föra utredningen framåt. Information som användarna lyfte fram vid trådskapandet var centrerad kring Tove, spekulerande händelseförlopp, personer i Toves närhet, och potentiella gärningspersoner. Sådan information som inhämtas är till exempel något som snabbt kan hämtas via sociala medier som Facebook, Instagram, Tiktok och liknande. Dessa medier ger snabb lokalisering och dess innehåll kan undersökas för att användas. Användaren hassanmebyssan, som även är den ursprungliga trådstartaren, skriver till exempel:

Finns en Tove i Vetlanda som stämmer exakt in på åldern. Enligt Facebook bor hon dock i Lkpg och pluggar där. Familjen har stängda konton, eller så har de inte delat inlägget.

Även användaren engladsmiley, har undersökt det misstänkta brottsoffrets Facebook och granskat Missing People's hemsida:

Jag kikade lite på det här inatt efter att ha varit inne på Missing People's hemsida. På hennes Facebook är det en man som har kommenterat för en vecka sedan.

Här kan vi se hur hassanmebyssan och engladsmiley konstruerar sin roll som researcher genom att, för övriga användare, presentera den efterforskning de gjort. Användarna delar olika former av platsinformation vilket är en viktig del i researcherns arbete: att ta reda på adresser av intresse, som var utestället Nöjet är beläget, var brottsoffret och de misstänkta gärningspersonerna och deras närstående bor, var Tove senast sågs, var hennes cykel hittades och liknande. Detta tillsammans med tidsangivelser är viktig information som behövs för att kunna börja konstruera teorier om möjliga händelseförlopp. Information av detta slag är således vad som förväntas av en researcher. Det är genom denna informationsinhämtning och dess presentation i inläggen som dessa användare kan skapa intrycken av att vara pålästa och engagerade i fallet (Goffman, 2020). Detta belyser sålunda att informationen som presenteras blir en vital strategi för researchern eftersom det är informationen som styr intrycken av att de är pålästa och kunskapssökande. Dessa egenskaper och strategin av att nyttja information i syfte att styra intrycken hos de övriga användarna leder till att användarna bygger rollen som just researcher. Användaren PW-Gersson, som enligt vår analys också presenterar sig som en researcher, har exempelvis undersökt geografin av ett relevant område: "Njae, måttligt trafikerad väg. Arenan ligger i utkanten av småstaden Vetlanda och sträckan till byn Ekenässjön utgörs främst av glesbefolkad landsbygd och skog, enligt min bedömning".

Användaren panzertax har tagit steget längre och har efter ett nyhetsinslag av Aftonbladet vid ett område som blivit avspärrat av polisen med hjälp av mediebilderna försökt sammankoppla dessa med kartor och satellitbilder för att på så sätt geolokalisera området i fråga:

Försöker geolokalisera var polisbilen står som blockar vägen, aka där ABs reporter var. Det är uppenbarligen en grusvägskorsning med en väg rakt fram och en åt höger, samt ett gräsfält (åker/äng?) bakom och skog bakom ängen/åkern. Borde inte vara så svårt att se det på google maps i trakten utanför Vetlanda.

Bakom polisbilen är alltså det avspärrade området och AB-reportern sa att han kom efter den vägen och att det ligger hus efter vägen.

Användaren Avel, som även hen är en researcher, presenterar sig själv som en teknikexpert med stor kunskap om telefoni, teknik, och beskriver ofta hur dessa fungerar på detaljnivå. Användaren erhåller även hög status i tråden vilket syns i den respons som kommer efter inläggen. Här är ett inlägg gällande brotts-området, med bilder för bevakningskameror och vart de är belägna:

Ja Gulf har gott om kameror varav nån är nära mot Nygatan.

<https://www.bildtagg.se/bild/qxez7b5u81uy668igs9ixv0s>

<https://www.bildtagg.se/bild/imo5ddos2s9hnlevv6l7ugo>

Har haft dom och de som sitter vid Circle K som kandidater.

<https://www.bildtagg.se/bild/z3sq9leqv0imlf2if4squyt>

Avel, i sin roll som researcher, nyttjar här sin expertis inom teknik för att förstärka intrycket av att vara en researcher eftersom hen, utöver sitt kunskapssökande, väljer att svara på andra användares frågor. Detta är då frågor gällande mobiler, wifi, routrar och telefonmaster där Avels kunskap även bekräftas och uppmuntras, vilket syns när användaren "notknapparen" svarar med: "Tack Avel! Alltid bra att ha med dig i tråden för att få klarhet i det it- tekniska."

Genom detta inlägg från notknapparen får Avels inlägg även bekräftelse men också en "medhjälpare" i att stärka intrycket av att vara en researcher. Detta syns i den mån av att även andra användare tar efter notknapparens intryck av Avel och således börjar dela samma uppfattning. Detta kan förstås utifrån Goffmans resonemang om *teamwork* (Goffman, 2020, ss. 135-137), att inte enbart den aktiva presentatören (Avel) själv konstruerar sitt framställande, utan att det sker i en kollektiv process och genom samarbete med andra. När andra användare intygar en researchers inlägg och bekräftar dess roll, kan övriga användare få samma positiva intryck av de egenskaper en researcher erhåller. Att strategiskt återanvända eller förnya information, genom att svara på frågor (i interaktioner), styr researchern intrycket av att vara motiverad till att konstruktivt fortsätta detektivarbetet (Goffman 2020). För att denna intrycksstyrning ska hända i linje för hur researchern vill uppfattas är det interaktionella samspelet av vikt. Anledningen till detta är på grund av Avels engagemang, men även då beroendeställning till att bli bekräftad.

Eftersom Avel lyckats med sitt framställande som researcher blir hen direkt efterfrågad när en person specifikt frågar efter Avel i ett inlägg angående skillnader mellan Iphone och Android: “Vad tror Avel om detta?”.

Eftersom vår analys visar att rollen som researchern bland annat är förknippad med egenskapen av att vara motiverad och kunskapssökande, kan detta synas tydligt i vad användaren WZno75 skriver i ett inlägg, där hen undersökt gruvor:

Som sagt, jag var där idag och kikade på alla 3 gruvorna. Någon är vattenfylld och samtliga har 2m stängsel med taggtråd på toppen. Tror inte någon lyckas få över en död kropp där nattetid. Så inga rester etc på taggtråden heller.

Här illustreras det hur användaren är motiverat villig till att fysiskt bege sig ut samt undersöka platser som genomsöks av Missing People eller att på egen hand söka upp relevanta platser själv. I detta inlägg framgår det mer specifikt för egenskapen av att vara motiverad eftersom användaren betonar sin fysiska närvaro vid platsen. Det som skiljer denna användare åt är inläggets betoning på “jag var där” vilket vidareutvecklar intrycket av att verkligen efterforska (Goffman, 2020). Insidern, en roll som tas upp senare, använder samma metod fast på ett annat sätt (se 4.4 Insidern). Genom att beskriva gruvornas svåråtkomlighet utesluts även platsen från det utredande arbetet vilket är en tydlig del av det konstruktiva arbetet en researcher ägnar sig åt. Intrycket som syns ur detta är en starkt motiverad roll som lägger tid på sitt kunskapssökande och styr dessa intryck mot rollen att vara researcher i tråden (Goffman, 2020). Detta syns även i vad den tidigare nämnda användaren panzertax skriver. Även här symboliseras researcherns starka motivation, idoga arbete och villighet att lägga ner mycket tid och energi då denne överväger en tre timmars bilresa för att göra efterforskningar: “Funderar på att köra 3 timmar ner till Vetlanda och hjälpa till att söka av, men svårt att veta sökområden.”.

Vår analys visar alltså att rollen som researchern skapas med hjälp av intrycksstyrning där information och frågeställningar tydligt används som strategier för att förmedla intrycken av att just vara pålästa, kunskapssökande och motiverade. Genom att använda och presentera annan media som Facebook, nyhetsartiklar och liknande, skapas intrycken av hur researchern berättigar

sin information som hjälper dem att förankra sin roll. Denna strategi av intrycksstyrning bidrar till att de ses som pålästa och kunniga via de inlägg som publiceras, och hör till rollen som researcher. Genom att använda länkar och fotografier, likt Avel, används även en annan strategi som blir en form av Goffmanskt rekvisit (Goffman, 2020). Dessa former av rekvisit kan förstås som ett utsänt intryck där researchern medvetet letat information som sedan publiceras i kombination av länkar och fotografier på Flashback. Liket en kung som har på sig en kungakrona för att förtydliga sin roll, används rekvisit (länkar) likaså. För denna roll som researcher, används dessa länkar och expertis som rekvisit i syfte att förstärka inläggets innehåll och informationens trovärdighet och således även det utsända intrycket informationen avgett. Det förstärkta intrycket som skapas med hjälp av länkar som rekvisit är sålunda en sakkunskap och generell expertis som även ger uppfattningar av att besitta rimliga insikter och bidrag till diskussionen. (Goffman, 2020)

Att vara en researcher innebär alltså inte enbart att besitta de egenskaper som krävs utan det behövs även en lojalitet (kontinuitet) för att upprätthålla de normer som uppförandet frodas på. Rollen som researcher är därför starkt kopplad, som vi kan se enligt citaten ovan, till de attribut som rollen förväntas ha. Att vara påläst, kunnig och motiverad till att eftersöka information, skapar ett "uppförandemönster" som mer eller mindre måste upprätthållas i syfte att kunna fortsätta sin karriär som researcher (Goffman, 2020). Detta innebär att rollens uppförandemönster innefattar ständig bakgrundsforskning i fallet, att besöka andra webbplatser för att samla bevis och att på detta vis styra sitt intryck av att vara just efterforskande genom interaktioner. Olika former av intrycksstyrning är därför användbara i syfte att leva upp till rollen och för att stärka positionen. I enlighet med det Goffmans (2020) dramaturgiska analys fokuserar på, betraktas alltså researchern som lojal mot rollen.

5.2 Spekulanten

I analysen framkommer spekulanten som den mest framträdande rollen. Åtminstone i trådens inledande skede, där det råder stora oklarheter och lite information finns tillgänglig vilket således ger "utrymme" för spekulationer att gro ohämmt. Spekulanten är sålunda en roll som erhåller egenskaperna av att vara kreativ, funderande, nyfiken och logisk (i den mån av att hen försöker komma fram till rimliga händelseförlopp). Spekulationerna är ofantligt många och av varierande

kvalité och trovärdighet, och kritiseras eller uppmuntras genom interaktion med andra i tråden. På grund av rollens egenskaper har de stora möjligheter att begrunda och publicera inlägg om spekulationer som teoretiskt har en chans att kunna ha hänt. Allt för osannolika teorier och spekulationer brukar dock snabbt konfronteras, antingen av magistrar som efterfrågar ordning och mer seriositet eller konfliktsökare som snabbt kommenterar deras bristande kompetens och trovärdighet. Spekulantens inlägg handlar främst om:

1. Spekulationer kring hela händelseförloppet och vad som kan ha hänt.
2. Vilka olika aktörer som kan ha varit inblandade i försvinnandet men även för vilka motiv som kan tänkas ligga bakom brottet.
3. Att aktivt inkludera frågor i sina spekulationer, men samtidigt svara på dem själv.

Några exempel på ämnen som spekulerats kring är vad som skett på utestället Nöjet där det ryktats om ett bråk, vad som kan ha hänt i den ena gärningspersonens lägenhet (den misstänkta brottsplatsen), hur och av vem en cykel placerats, andra eventuella brott som våldtäkt, kidnappning, trafficking. Följande citat kommer från användaren "lindblomsgrön" som skriver om ett potentiellt händelseförlopp kring vistelsen hos den ene gärningspersonens lägenhet:

Man har fastnat i att TT blev mördad i lägenheten.

TT cykel står låst på gården hos JJ

Alla är i lägenheten och de bråkar och slåss

TT lämnar går ner till cykeln har en påse som hon lägger i korgen och ska låsa upp cykeln. Hon har messat eller ringt pojkvännen och sagt att hon är på väg hem.

Innan hon hinner blir hon överrumplad av någon kanske JJ får ett kraftigt slag i huvudet.

JJ och MH lägger henne i bagageutrymmet på bilen

JJ och ev MH går upp och får kontakt med grannen nedanför som kör henne till McD

När de återvänder upptäcker hon JJ påse kvar i cykelkorgen tar med den upp kanske mobilen till TT finns i den

Går sedan ut och flyttar den låsta cykeln några hundra meter bort

Sedan på söndagen åker de iväg o gömmer kroppen men mobilen är kvar i påsen i lägenheten som polisen hittar senare

Enligt vår analys, visar lindblomsgrön tydliga tendenser till en roll som spekulant. Här sammanställs ett händelseförlopp som bygger på redan existerande teorier och spekulationer som framkommit tidigare i tråden av andra användare. Genom att strategiskt använda tidigare kunskap, används strategin i syfte att ge intrycket av att vara just kreativ och logisk. Genom att då använda den kreativa egenskapen en spekulant erhåller för att konstruera spekulativa inlägg, utformas en gestaltning för de förväntningar som andra användare har för en spekulant (Goffman, 2020). Den intrycksstyrande strategi som brukas här är hur tillgänglig information – om brottet och de inblandade – nyttjas i syfte att styra sitt intryck för attributen om att vara spekulant. Eftersom lindblomsgrön publicerar ett inlägg för ett sannolikt händelseförlopp som verkar rimligt, skapas även här intrycket att användaren opererar inom logiska ramar. Denna spekulativa roll som skapades hos lindblomsgrön sågs tydligt i ljuset av att många valde att anamma teorin och dess innehåll. Utav ett antal kommentarer som intygade på att teorin var rimlig svarade användaren R.E.R.R.L.:

Det låter som väldigt troligt. Men jag kan inte släppa pojkvännen ännu, det är något med honom fast min tro är precis den du beskriver. Fast jag tror det har hänt i lägenheten. Med dunsarna som rop på hjälp, dunkade av kroppsdelar tex TTs huvud, armar och ben som försöker slå sig fria, det går ändå ganska fort innan BO blir medvetslös.

Att R.E.R.R.L väljer att intyga på det som lindblomsgrön spekulerar för, ger även här ljuset av en "medhjälpare", likt situationen med researchern där Avel blev bekräftad. Denna affirmation från R.E.R.R.L åskådliggörs när användaren slår fast att hen instämmer med vad lindblomsgrön skriver men vidareutvecklar även händelseförloppet. Detta sker i form av detaljerade förklaringar av vissa händelser, såsom dunsarna och vad som kan ha förklarat dessa. Denna interaktion skapar en gemensam styrka, hos båda användarna, av att sända ut intrycken för att vara logiska spekulanter (Goffman, 2020). Eftersom de anammar varandras inlägg och teorier gynnas de båda av att hålla med varandra när det kommer till intrycksstyrningen. När lindblomsgröns inlägg således blir verifierat blir teorin och dess innehåll relevant. För den spekulativa rollen är dessa typer av intygande ännu viktigare i jämförelsen med researchern. Anledningen till detta grundar sig i att spekulanten enbart bygger sina inlägg genom hypoteser eller teorier som inte bekräftas

från utomstående aktörer (enbart användarna själva). Spekulanten är därför beroende av att andra användare tror på deras förmåga att dra korrelerade slutsatser från tillgänglig information. Det är således en huvudsaklig strategi för spekulanten att styra sitt intryck genom att involvera andra. Att ställa frågor och svara på dem, sänder ut intryck som kan visa på kreativa, logiska samt funderande attribut. Lindblomsgrön skriver i ett annat inlägg:

Om J hade slagit Tove tror du hon hade följt med dem hem då? Så kanske det var Tove som började slåss. Varför kan ingen tala klarspråk i detta.

1 vem är Toves kompis

2 Vem är kompisens kille

3 vem är JJ senaste kille

Återigen skriver lindblomsgrön ett inlägg som ger intrycket av att vara spekulativ, men där strategin av att inte operera isolerat framhävs. Att användaren i detta fall nyttjar den centrala strategin att involvera andra användare, kan lindblomsgrön återigen styra intrycket som spekulant men även efterlysa bekräftelse. Eftersom inlägget innehåller en tydlig struktur av att vara kreativt (scenariot), logiskt (vem slog vem), funderande och nyfiken (i form av frågor) skapar inlägget en tydlig spekulation. Men det som utmärks här är strategin på vilket rekvisit används, vilket är de tre frågor som ställs. Till skillnad från researchern som nyttjar länkar, använder spekulanten frågeställningar som rekvisit. Dessa tre frågor agerar som rekvisit, i enlighet med Goffman (2020), i syfte att styra intrycket av att inte vara själv i sitt spekulering och sålunda förstärka intrycket för rollen som spekulant. Eftersom frågor är ett bra medel och en strategi för att förmedla de attribut som rollen erhåller, är det en väl använd strategi för att förstärka intrycket av att vara kreativ, funderande, logisk och nyfiken. Att således använda frågor i sina inlägg skapar även stora möjligheter att föra diskussionen framåt, då man kan utesluta orimliga teorier eftersom frågorna ger svar. Det som sker efter detta inlägg är just en bekräftelse på lindblomsgröns frågeställningar. Användaren moshes svarar på inlägget med:

Precis. Dessa frågor är viktigast. Vittnena till örffilen/slaget har så klart lämnat uppgifter till polisen.

Vem är det som Tove försvarar så intensivt så hon slår?
inför andra.. Och eftersom Tove beskrivs som snäll så lär hon ha ångrat sig eller hur?
Tove var kanske berusad men ändå..
Johanna skulle inte kunnat påstå att Tove slog om inte detta var sant.
Vittnen måste ha sett..
och Tove blev rädd att bli polisanmäld,därför följde hon med till Johanna.

Precis som rollen strävar efter blir alla attribut bekräftade hos lindblomsgrön när även moshes intygar inläggets relevans. Likt fallet med researchern, skapas en gemensam definition av användaren där lindblomsgröns preliminära teori vidareutvecklas och intygas av allt fler användare (Goffman, 2020). Eftersom vi etablerat att denna affirmation är av vikt, är det således nödvändigt för rollen som spekulant att kunna styra sina intryck för att framhäva de egenskaper som rollen har. Om dessa egenskaper saknas, eller att intrycken inte framgår, kommer således dess inlägg om teorier och spekulationer aldrig förankras som seriösa och konstruktiva i att lösa brottsfallet.

Rollen som spekulant är således starkt förknippad med de attribut en användare ska ha (kreativ, funderande, nyfiken, logisk) förutsatt att detta således upprätthålls. Återigen blir det relevant att påpeka rollens nödvändighet till att vara dramaturgiskt lojal (Goffman, 2020). Som spekulant är det viktigt att konsekvent utföra det som krävs av rollen, att skapa teorier som är logiskt förankrade och kreativt användbara. Det som härleds från detta är att denna dramaturgiska lojalitet inte bara handlar om att spela rollen som spekulant; det handlar om att upprätthålla attributen (egenskaperna) likt lindblomsgrön (Goffman, 2020). Det som hen gör är att presentera sig själv, genom intryckstyrningsstrategier för att skapa intrycket av att vara spekulerande. Detta sker genom att strategiskt använda tidigare spekulationer, bygga logiska händelseförlopp, utnyttjandet av information, interaktioner, ställa frågor men också svara på dem själv. Dessa intryck stämmer således överens med rollens egenskaper och gruppens förväntningar för de olika normer om hur en spekulant bör vara.

5.3 Sammanställaren

Sammanställaren är någon som håller trådens medlemmar och läsare uppdaterade kring händelsen i helhet. Genom att kontinuerligt, tydligt och utförligt publicera allt av relevans för fallet bidrar sammanställaren till en hög nivå av inblick och vetskap för trådbesökarna. Dessutom säkerställs en kronologisk ordning av information som går att följa i tråden, utan att behöva bläddra igenom alla inlägg. Egenskaper som beskriver sammanställaren är engagerad, uppdaterad och informativ. Sammanställaren informerar trådanvändarna om allt möjligt, allra främst inkluderas dock:

1. En redogörelse för vad som hittills skett, bekräftade händelser från framförallt polis och media.
2. Information om inblandade parter, exempelvis brottsoffer, misstänkta gärningsmän samt andra personer av intresse.
3. Det polisiära läget i utredningen i form av nya fynd, tips från allmänheten, vittnesmål och andra upptäckter.

Till en början domineras tråden av massvis med spekulationer och relativt lite bekräftad information, varpå behovet av en sammanställning uppkommer. Den 20:e oktober, enbart fyra dagar efter trådens skapande, tar användaren GrevenFB på sig rollen och skapar ett rigoröst inlägg med all bekräftad information om vad som hänt, Tove och de två misstänkta gärningspersonerna och deras relation, var polis och Missing People har sökt och liknande information inkluderas. På grund av sammanställningarnas omfång kommer de inte citeras, utan snarare som ovan sammanfattas. Denna sammanställning tar tråden med storm och blir till och med av administratörer placerad på den första sidan i syfte att tillgängliggöra all uppdaterad information kring fallet till nya som gamla trådläsare. Då denna sammanställning är trådens allra första fyller den ett nödvändigt kunskapsglapp, det faktum att sammanställningen placeras på första sidan och således också blir det första som syns tyder på en ansenlig nivå av tilltro och respekt för GrevenFB, det kan dock likväl tolkas som att rollen som sammanställare förknippas med höga krav och förväntningar. GrevenFB verkar uppfylla de attribut som tillskrivs rollen men frågan är om hen uppfyller de normativa förväntningarna i uppträdet (Goffman, 2020, s. 132). Redan initialt i GrevenFB's arbete går det att med hjälp av Goffmans (2020, ss. 29-30) teori om

intrycksstyrning, konstatera att hen strävar efter att framställa sig själv som trovärdig sammanställare. Detta är tydligt i GrevenFB's utsända uttryck, den enastående mängden information samt hur pass strukturerat det kommuniceras talar för en strävan efter att styra intryck i sitt framträdande (Goffman, 2020, ss. 29-30, 72-73). Genom att vara oerhört detaljrik, insiktsfull och informativ i sammanställningen förmedlar GrevenFB kompetens och pålitlighet i syfte att möta de förväntningar som skapats kring rollen som sammanställare.

GrevenFB fortsätter att presentera sig som en flitig sammanställare av bevis genom trådens gång, mer eller mindre varje dag från och med det första inlägget i tråden publiceras en eller till och med flera sammanställningar där uppdaterad information inkluderas. Centralt i GrevenFBs sammanställningar är den röda tråden, för varje ny sammanställning adderas ny information i de redan existerande rubrikerna, exempelvis händelseförlopp, personuppgifter och beskrivningar av dels offret Tove samt de två misstänkta gärningsmännen, men även andra möjliga inblandade parter. När mer information framkommer kring fynd som polisen gjort presenteras detta tillsammans med annan obekräftad information som beskriver särskilda omständigheter. GrevenFB cementerar sig själv gradvis, inlägg för inlägg, som den ständigt återkommande och pålitliga sammanställaren, som tydligt redogör för vad som hittills hänt tillsammans med en kort beskrivning av de olika inblandade parterna i form av misstänkta gärningsmän och det dåvarande försvunna offret samt vilken relation dessa hade till varandra.

GrevenFB belönas för sitt idoga arbete med ett stort antal affirmerande kommentarer, LiteBalansOchFakta skriver: "Den absolut bästa sammanställning jag någonsin sett på FB!". Även anragninnas uppskattar GrevenFB:s arbete: "Tack GrevenFB för allt ditt arbete och dina utomordentliga sammanfattningar". När GrevenFB helt plötsligt blir avstängd från forumet i en vecka uttrycker användare empati och sorg över dennes frånvaro: Användaren Oliver.Twist skriver: "Jag vet att Greven är avstängd ett tag till, hoppas dock att hen återkommer och fortsätter med eminenta sammanfattningar.". Marie-Antoinette skriver: "Jag tycker synd om Greven som inte fick vara med och "fira" att kroppen hittades. Jag hoppas verkligen att han engagerar sig i fler krimtrådar framöver" vilket verkligen cementerar GrevenFB:s viktiga roll i tråden som den rättmätige sammanställaren. GrevenFB:s många och informationsrika framträdanden i tråden har varit nyckeln i tillvägagångssättet och även föranlett det oerhört

positiva intrycket. Sammanställningarnas innehåll är GrevenFB:s expressiva rekvisita, hens sätt att förmedla det positiva intrycket på eller utstyrelsen, utrustningen som används för att uppnå detta (Goffman, 2020, ss. 72-73). Naturligtvis är det stora skillnader mellan tolkningen av rekvisita i detta sammanhang jämfört med Goffmans mer klassiska fysiska ting, men kvarstår gör det förmedlade intrycket genom en anpassning eller särskild avsikt i sitt framträdande.

Slutligen bekräftas GrevenFB:s status då denne efter en sin veckolånga avstängning med öppna armar välkomnas tillbaka till tråden, Pythia_88 skriver: “Välkommen tillbaka, bra jobbat att få bort trollen, som någon skrev- du tog en kula för oss andra. Det ska du ha en medalj för. Nu är kvällen räddad.”. Denna kommentar från Pythia_88 tillsammans med de många lovorden i stycket ovan visar på en gruppdynamik i tråden, en kollektiv acceptans av GrevenFB som representant för rollen som sammanställare, vilket kan förstås med hjälp av Goffmans (2020, s. 138) teamwork-begrepp, då GrevenFB inte är själv i sitt framställande utan får hjälp och stöd av andra trådanvändare.

GrevenFB har, i sin roll som sammanställare, varit framgångsrik med sin självframställning (Goffman, 2020) och lyckats styra sina utsända uttryck så att andra får en positiv bild av denne. Stödet för GrevenFB har i tråden varit genomgående, vilket vi ovan diskuterat, den höga statusen legitimeras delvis av allt stöd men framförallt den totala frånvaron av kritik. Den viktigaste strategin för GrevenFB:s lyckade självframställning är *kontinuitet*, både i termer av tid (i princip en sammanställning varje dag) och i utformningen av sina inlägg (en tydlig röd tråd med samma upplägg varje gång). Denna kontinuitet kan jämföras med de fynd Vaast (2007) gjort i sin typologistudie av arbetsforum på internet. Vaast föranleder individernas kontinuerliga användande av forumet som ett resultat av deras självframställning, den möjlighet till presentation av jaget som forumet möjliggjorde genererade kontinuitet i användningen menar Vaast (2007). Kontinuitet kan förstås utifrån Goffmans term “dramaturgiskt lojal” (Goffman, 2020, s. 35). GrevenFB är konsekvent och håller sig alltid till sin roll och de förväntningar som finns på användaren i rollen som sammanställare, och lyckas med sin kontinuitet upprätthålla sin självpresentation som en påläst och pålitlig sammanställare. Detta är även i linje med fynd från DiMaggio (2018, s. 30), som visar att inlägg på diskussionsforum med tydligt “interpost topical focus” (grad av successiva inläggs tematiska kontinuitet) ökar sannolikheten att få positiv

respons markant (DiMaggio, 2018, s. 21). Även de mängder av positiv respons GrevenFB får bidrar till positiva tolkningar av denne, och GrevenFB får således assistans av andra att uppnå, och framförallt över tid, upprätthålla statusen som pålitlig och trovärdig sammanställare.

Ytterligare ett bevis för GrevenFB:s framgång är då en “rival” plötsligt uppstår. Användaren DeVLaGott88 försöker utmana GrevenFB:s “monopol” på rollen som sammanställare:

Saknar som det var förr härinne när det kom till försvinnanden och annat, man lägger upp en summering på första sidan vad man vet och det som har hänt, sen fyller man på allt eftersom när något nytt kommer fram. Så jag slänger upp de som finns just nu.

Varpå personen med hjälp av tillgänglig information försöker sammanställa det som hittills skett. Responsen på inlägget är relativt blek, någon enstaka användare vidareutvecklar på resonemanget och börjar spekulera men omfattande beröm delas absolut inte ut, utan snarare motsatsen. DeVLaGott88 tillrättavisas och kritiseras och flera användare hänvisar till GrevenFB:s redan kompletta sammanställningar. DeVLaGott88 misslyckas i sitt framträdande och lyckas inte upprätta rollen som sammanställare på samma sätt som GrevenFB. Detta talar för att rollskapandet av sammanställaren är en process, det tar tid att övertyga trådanvändarna om att man är en resurs och bidrar med användbara och tydliga sammanfattningar. Framträdandena som sammanställar-rollen på Flashbacktråden har blivit förknippade med visar på just en lång och kontinuerlig process. Attributen, informativ, engagerad och uppdaterad är inte tillräckliga utan rollen skapas och blir av gruppen tilldelad när förtroendet är uppbyggt (Goffman, 2020, s. 132). I och med den negativa responsen på “nykomlingens” försök förstärks GrevenFB:s monopol som “enväldig” sammanställare, och efter detta görs inga nya försök att utmana GrevenFB:s auktoritet från varken DeVLaGott88 eller någon annan.

5.4 Insidern

Insidern som roll är en användare som nyttjar någon form av information i syfte att förstärka sin trovärdighet i gruppen och sammanhanget, väldigt ofta med information från Vetlanda, alltså från “insidan”. Man vill således öka sin validitet i de inlägg man väljer att publicera. Rollen som insider försöker bidra med information som förbättrar ens anseende och den sociala positionen

inom forumet genom att dela information, insikter och idéer som i grunden anses konstruktiva och värdefulla. Egenskaper som förväntas hos en insider är trovärdiga, motiverade och engagerade. Insiderns inlägg präglas ofta av:

1. Exklusiv och svåråtkomlig information förvärvad genom geografisk närhet eller sociala kontakter.
2. Källkritiskt engagemang samt dementerande eller bekräftande av rykten och spekulationer som uppstår med hjälp av 1.
3. Bidragande av information och svar på populära frågor.

Att insidern har tillgång till svåråtkomlig information är en vital del av den strategi som används för insidern. Denna typ av exklusiv information är det som utmärker rollen och är nödvändig för att insidern ska kunna hävda en form av validitet och tydlig position. Tillgången till denna informationen beskrivs ofta i kontexten av att “jag var där på platsen”, likt användaren Beta78 som skriver “Passerade idag på förmiddagen Storgatan 71 i Vetlanda, då stod det 1 piket och 2 teknikerbussar utanför där. Kolla nu och J*hanna bor där.”. Detta är samma strategi som researchern använder sig av, att betona sin personliga närvaro runt brottsplatsen. Genom att göra detta framställs samma intryck, vilket är att vara motiverad och insatt. För insidern blir det däremot vidareutvecklade eftersom konsekvent information av detta slag skapar intryck av att vara mer insatt och trovärdig (som insider från Vetlanda) eftersom man får kontinuerlig information från “insidan”. Researchern betonar en form av trovärdighet till den efterforskning som hen har gjort tidigare. Insidern betonar, utöver det, även en personlig upplevelse och ett subjektivt perspektiv genom att trycka på att man hämtat informationen själv och även lyckas inkorporera informationen eller spaningarna som Beta78 gör. Informationens geografiska närhet till brottet bidrar till att skapa en bild av insidern som en förstahandskälla, vilket i sin tur skapar ytterligare betoning för rollens position som trovärdig

Det som en insider karaktäriseras av är dess tillgång till en viss “särskild” information som inte alla har tillgång till, vilket är den största egenskapen och strategin för att förmedla sig som en insider. Eftersom man gärna hävdar sin information som pålitlig och dess direkta koppling till brottsplatsen – i det här fallet genom att ha passerat Storgatan 71 i Vetlanda och observerat

polisens närvaro – påpekar man sin egna involvering och motivation i detektivarbetet. Information blir då, även för denna roll, en essentiell del av den strategi som används för att styra övriga användarnas intryck av en insider. För rollen som insider handlar det främst om att betona sig själv som rimlig källa. Detta sker genomgående och konsekvent av i stort sett alla insiders, där de hävdar sin relation och position till brottet – “jag var där”. Detta är även något som starkt korrelerar med vad Wästerfors et al. (2023) beskriver i sin avhandling som “evidence”. Dessa användare framställer sig själva på ett sätt som ger uppfattningen om att de tillhandahåller faktiska data om fallet. Precis som Wästerfors et al. (2023, s. 11), likt insidern, är det bifogade “jag” en metod och strategi i syfte att ge sitt inlägg mer betydelse än andras.

Fortsättningsvis skriver en annan användare, dagen efter att brottet uppmärksammats, att “ Det är definitivt en tjej. Har varit på samma fest som henne.”. Återigen hävdas en form av status och auktoritära aspekter hos användaren själv, genom att tillskriva sig exklusiv information i form av att man varit i tidigare kontakt med brottsoffret och de potentiella gärningspersonerna. Vidare är detta indikationer för aspekten av att insidern vill bidra med information som många vill ha tillgång till, men är svårtillgänglig.

Insidern kan även engagera sig källkritiskt och dementera eller bekräfta rykten och teorier andra användare uttrycker. Ett exempel på detta är användaren Lakrisris som ifrågasätter en annans påstående och berättigar sitt eget inlägg med att hen känner föräldrarna: “Hur vet du att hon är deprimerad, det är en go tjej som alltid varit glad och står väldigt nära sin familj, känner föräldrarna”. Detta inlägg skrevs som respons på en användare som kommenterade brottsoffrets välmående och påstod att hon var deprimerad. På ett liknande sätt tillrättavisar och tydliggör BlueGypsy var en lägenhet som diskuteras är belägen: “Nja, det är faktiskt 3 våningen (vindsvåningen) men dem räknar plan 1 som plan 0 osv. Sök på adressen på MrKoll så förstår du vad jag menar. Bor även i Vetlanda och har tidigare varit i huset.”

Deras personliga och geografiska koppling ger dem ett övertag över andra individer som inte har tillgång till exklusiv information, och deras inlägg bemöts positivare och ges större tilltro. BlueGypsy är en av de mest aktiva i tråden, och ett bra exempel på ett dels lyckat framträdande som insider, men framförallt godkännande av de förväntningar som insider-rollen medför. I en

diskussion om den nämnda lägenheten, som BlueGypsy tidigare befunnit sig i, efterfrågas specifikt dennes kompetens: “Det var någon som hade varit i lägenheten för längesen innan JJ flyttade in, vem var det? Är lägenheten stor med snedtak åt både öst och väst eller är den relativt liten med raka väggar?” Varpå BlueGypsy snabbt svarar: “Det var jag. Och det är snedtak åt bägge håll, så inte jätteliten lägenhet.” Frågeställaren svarar:

Kanon, minns att du inte kommer ihåg badrummet så mycket, men kommer du ihåg om det är snedtak där också? eller tänkte på att det var en väldigt liten toalett?(4kvm) Om du skulle känna att det är troligt att 3st får plats samtidigt och att det då hade kunnat vara i badrummet det hela hände?

BlueGypsys status och lyckade framställande som insider bekräftas här genom positiv respons och dessutom önskan av ytterligare information från hen specifikt. Detta visar att det finns förväntningar för rollen att engagera sig i att svara på frågor och dementera eller bekräfta rykten. Uppfyllandet av dessa rollförväntningar är nödvändiga för att etablera sig som insider, attributen att vara trovärdig samt engagerad är inte tillräckligt som vi kommer se här nedan, utan det är Flashback-gemenskapen som avgör i den frågan.

Det bör även diskuteras att även om insidern i grunden är en konstruktiv roll, där individer med tillgång till exklusiv information genom exempelvis geografisk närhet eller relevanta kontakter kan synliggöra denna svårtillgängliga information för andra användare, även kan missbrukas i destruktiva syften. Ett exempel på detta är en intressant interaktion där två användare påstår sig vara direkt på plats vid ett polisavspärrat område, och liverapporterar med information om vad som pågår. Detta bemöts i tråden med stor entusiasm och de uppmuntras till att berätta för övriga vad de ser och vad som händer. De påstår sig arbeta i byggnader i anslutning till platsen och har full uppsyn, och insinuerar att Tove påträffats död: “Kom ytterligare en bil med kriminaltekniker och bytte om i tältet, verkar som att hon är avliden då flertalet poliser lämnar platsen nu. *Edit* Skickat upp drönare nu för att ta bild över området.” Flera användare frågar vilket område det gäller, t.ex. pullarn69 som efterfrågar adress: “säg adress då”. Trongen och LonelyF18 kräver fotobevis som verifikation på att de faktiskt befinner sig på platsen: “Kan du inte ta bild på

området du är vid så vi ser”, “Ljuger du? Fixa en bild?”. Dessa önskemål ignoreras och den ifrågasatte byter istället ämne:

Nu händer det något. Poliser går och gör High five och ena hundföraren leker med sin hund lite väl mycket? Kanske hon lever trots allt med lite tur. Flashback borde införa så man kan ha en live direkt i tråden.

Tvivel börjar uppstå kring de två insidernas trovärdighet, Contragulations anklagar dem för att vara troll: “Så snacket från flertal användare om tält och gråtande poliser var troll? Ni är sorgliga människor”. Coinin svarar i sin tur på ovanstående kommentar och är ännu inte helt övertygad: “Det återstår att se”. Emhelas svar påvisar att de två påstådda insiderna åtminstone inledningsvis lyckats i sitt framställande som trovärdiga och med tillgång till exklusiv information: “Helt fruktansvärt isåfall. Dom verkade trovärdiga för stunden dock. Kanske hoppar in i tråden igen”. Efter ytterligare kritiserande kommentarer försöker en av de två återupprätthålla sin roll och ge en förklaring till sin position: “Vi jobbar på det andra stället som polisen spärrade av, expressen sänder på första stället som dem spärrade av på”. Trots detta försök avtar inte kritiken, Jonaz88 attackerar deras påståenden: “Jag var där nyss och det fanns inga avspärningar eller polisfordon, varken civila eller målade. I alla fall inget som går att se från vägen och Hydro eller närliggande fastigheter”. Även GrevenFB, sammanställaren från föregående roll som åtnjuter hög status i tråden är kritisk: “Inga ambulanser har varit allokerade enligt polisen. Du ljuger som en häst travar”.

Efter detta kommer ingen adress, inga foton eller bemötanden på kritiken. Utifrån Goffmans resonemang kan detta förstås som att övriga användare efterfrågar någon form av rekvisit (t.ex. foton) som aktörerna skulle kunna använda sig av för att förstärka sitt framträdande som trovärdig insider. De som påstått sig vara insiders försvinner från tråden, och återkommer aldrig igen, varpå tråden enas om att de var troll som far med osanning: “Har du läst om tekniker och tält någonstans förutom det som är postat av trådens trollpsykfall?”. Det faktum att båda användarna inte har ett enda inlägg i tråden varken före eller efter denna interaktion talar för att de faktiskt var troll, även om det är svårt att definitivt bevisa. Eventuella motiv bakom sådana troll behandlas inte inom ramen för vår studie, men skulle vara intressant att undersöka vidare.

De två som påstått sig vara insiders har misslyckats i sitt framträdande och lyckas inte upprätthålla sin roll som trovärdig insider. Genom upprepade attacker mot deras kredibilitet och deras oförmåga att försvara sig raderas deras sociala position i tråden. Framträdandet har av gruppen genomskådats och åtgärder för att bestrida rollanspråket har vidtagits, de förväntningar tillskrivna olika roller som Goffman (2020, s. 132) talar om har här alltså inte uppfyllts. Deras plötsliga "flykt" från tråden kan förstås genom Goffmans resonemang om "*embarrassment*", som han menar uppstår när "an individual is felt to have projected incompatible definitions of himself before those present" (Goffman, 1956, s. 264).

Insiderns primära strategi för att framställa sig som trovärdig och pålitlig är således *exklusivitet*. Exklusiv information från förstahandskällor, som att man är från Vetlanda, befann sig på utestället Nöjet den aktuella kvällen, eller en personlig koppling till de inblandade. Dessa olika former av markörer som utstrålar exklusivitet kan förstås genom Goffmans resonemang om rekvisit, som används av aktören i sitt framträdande. I Goffmans vardagliga face-to-face interaktionsexempel kan detta vara val av kläder, kroppspråk, hälsningsfraser och liknande som används för att förmedla ett visst intryck, medan det i insidern fall är olika former av exklusiv information.

Tidigare nämnda interaktion med de två påstådda insiders vars sociala position och status snabbt avtar i och med deras misslyckade framträdande visar dock att enbart exklusivitet inte räcker för att framställa sig trovärdig i rollen som insider. Det är likt sammanställaren en process att framstå som trovärdig insider i ögonen på andra, man måste *över tid* bistå med korrekt exklusiv information. BlueGypsy, till skillnad från de två trollen, lyckas i sitt framträdande med anledning av exklusiv informationsinnehavande samt en ständig involvering i fallet. Således är även *kontinuitet* viktigt.

Insiderns roll och dess strategi av exklusivitet har tydliga likheter med fynd från Wästerfors et al. (2023) som bland annat menar att de individer som känner någon involverad i fallet skall behandlas som mer auktoritära och läggas större vikt till (Wästerfors et al., 2023, s. 8). Information från brottsplatsen såsom en trottoars utseende eller gatubelysning värdesätts, och

inlägg från individer “situated in the setting” (Wästerfors et al., 2023, s. 9). Dessa individer kan ses som motsvarigheten till vår roll insidern.

5.5 Den dekadente

Den dekadente är vad vi beskriver som en destruktiv roll, i kontrast till de fyra föregående rollerna som är konstruktiva. Anledningen till detta bottnar sig i rollens sätt att presentera sig själv, då den dekadente tenderar att vara mer intresserad av att belysa missnöjen för samhällsutvecklingen istället för Tove-fallet. Detta kännetecknas i hur användarna publicerar inlägg som genomsyrar missnöje om samhällsutvecklingen, politik och förakt mot myndigheter och dess arbete. Det råder en otillfredsställelse som syns i inläggens kritiska ställningstagande och tendens. Inte allt för sällan sker detta i referenser till Sveriges migrationspolitik och kopplas till anledningar för att brott begås i större utsträckning idag, jämfört med förr. Den dekadentes egenskaper, eller rollens attribut är alltså att vara provocerande, negativ och pessimistisk. Typer av inlägg som är av dekadenta slag:

1. Samhällskritiska agendor och kommentarer där tydliga missnöjen framgår.
2. Myndighetsförakt och missnöje när det gäller politiska beslut rörande hanteringen av brottsbekämpning och rättsväsendet.
3. Cynism och skepticism när det kommer till samhället och mot samhällseliga aktörer.

Att den dekadente således är samhällskritisk är något som genomsyrar rollen som helhet och syns i nästan alla dekadenta kommentarer och inlägg. Väldigt ofta bakas en cynisk vinkel in i inläggen genom kontexten för Tove som mordfall. Nedan följer ett inlägg som en dekadent användare publicerat. Här beskriver LuckyAso Sverige som ett utsatt land och kritiserar den politiska agendan:

Det är det överlägset mest troliga.

Vad ska det annars vara? Att hon är bunden någonstans? Utpressning mot familjen?

I alla tusentals fall likt detta i mördarlandet Sverige rör det sig om mord även om sossarna och deras utplacerade orcher hos polisen och andra myndigheter effektivt jobbar ner talen som "försvunna", "olycka", "själv mord" med mera. Sen att man klassar det som människorov är för att det är allvarligt brott som ger rätt till tvångsmedel medan man fortfarande inte har tillräckligt för att kalla det mord fast alla redan vet.

Sen är det en sossotaktik för att fallen är heta första 48h sen tappar breda allmänheten intresse och då kan man klämma in det i en notis i de indirekt sosseägda medierna som i sin tur tackar för bidragen och andra stöd.

Enligt vår analys är inlägget ovan ett tydligt exempel för hur LuckyAso framställer rollen som dekadent genom att uttrycka skarpt missnöje. Detta tydliggörande för hur Sverige sakta misslyckas skapar en destruktiv uppfattning då LuckyAso negativt bidrar till att förkasta brottsfallet. Istället gör man anspråk för Sverige som helhet och uttrycker starkt politiskt missnöje för Socialdemokraterna och medias påverkan. Det finns även många indikationer för myndighetsförakt och att personen förklarar detta på ett sätt som får användaren att framstå som missnöjd över politiska beslut.

Rollen som dekadent kan alltså ganska enkelt skapa intryck genom sina inlägg eftersom de starkt avviker från det konstruktiva i att lösa fallet. En huvudsaklig strategi som används för rollens intrycksstyrning sker primärt genom ordval och språkbruk. I dessa fall blir orden en form av "språklig rekvisit" (Goffman, 2020). Även om rekvisit tidigare har varit länkar och frågor, skiljer sig språkliga rekvisit åt. För den dekadente används just rekvisit i form av resoluta ord och specifika ordval som termerna "mördarlandet Sverige", "sossarna" och "orcherna". Dessa ord ger inlägget en provocerande och kritisk ton och styr intrycket av att vara just provocerande och pessimistisk. Likt de andra rollerna, används rekvisiten eftersom man vill förstärka en viss uppfattning, i detta fallet blir jargongen och språkbruket strategin för att beskriva missnöje som den dekadente har. Dessa expressiva uttryck ger inlägget en ton och uttrycksfullhet av de egenskaper som en dekadent roll erhåller, att provocera och vara negativ då man inte bidrar med något konstruktivt. Det är således även en effektiv metod för att skapa rollen som dekadent. Eftersom inläggen avviker i förhållande till de andra inläggen i tråden, skapas snabbt en norm för

vad som krävs för att vara dekadent. Uppfattningen som intrycken ger är sålunda en mer bekymrad syn för samhället vilket sammanfaller med vad rollen som dekadent innebär. Ytterligare en användare tar diskussionen mot ett helt annat håll och skriver:

Någon som bor i Vetlanda och kan berätta hur det egentligen ser ut där? Händer mycket senaste åren..

(FB) Vetlanda: Män i 20-årsåldern tros ha kidnappat minderårig flicka, 2022-08-21 = Två muslimer som kidnappade vad som ryktas en Ukrainsk flicka?

(FB) Knivdåden i Vetlanda 2021-03-03 = En Afghansk muslim skriker allahu akbar samtidigt som han försöker mörda etniska Svenskar.

https://www.youtube.com/watch?v=DIIdq...b_channel=Riks

= En trettonårig flicka blev våldtagen på Withalaskolan i Vetlanda av Mohammad, som själv är elev på skolan. Trots att Mohammad vid upprepade tillfällen ska ha betett sig olämpligt mot flickor på skolan så har han fått gå kvar i skolan och fortsätta med sina trakasserier, vilket lett till förödande konsekvenser för en ung flicka. Och nu detta!?!? Vad händer egentligen? Framtiden ser inte direkt ljus ut

Detta inlägg uppfyller många intryck för att vara dekadent. Eftersom den dekadente, i regel uppfattas av andra som en cynisk och provocerande roll, är det även detta som rollen gör anspelningar på. Först och främst tar detta inlägg bort fokuset från Tove-fallet och nämner helt andra fall. Användaren nämner tre olika händelser vilket förstärker det missnöje och oro som personen tämligen känner. Att påvisa just andra händelser än Tove-fallet är ett tydligt sätt för den dekadente att styra sina inlägg och dess intryck till att förmedla attribut om att vara provocerande, negativ och pessimistisk. Genom detta framträdande och personens användning av retoriska frågor och starka uttryck skapar även detta inlägg ett starkt intryck av att vara frustrerad men samtidigt engagerad i frågan. Att sålunda använda sig av länkar, blir även denna rekvisit en form av förstärknings-strategi för att styra sina utsända intryck, väldigt likt det som researchern gör. Genom att använda länkar till andra händelser som skett i Vetlanda som rekvisit, förstärks

inläggets provocerande och negativa attityd eftersom händelserna och brotten som nämns, backas upp med källor från andra plattformar. Genom att göra detta utsänds samma intryck som researchern försöker åstadkomma, att verka trovärdig och påläst. Däremot sker detta intryck (påläst/trovärdig) i en kombination med inläggets generella uppfattning av hur en dekadent användare är vilket snarare förstärker det dekadenta intrycket. Detta är även något som framförs med det språkbruk som den tidigare användaren nyttjade, just språklig rekvisit. Inlägget använder ord och språkbruk där "muslimer", "allahu akbar" och "Mohammad" ger inlägget en hetsande och utmanande ton. Eftersom dessa rekvisit används på samma sätt som föregående inlägg förstärks även här intrycken av att vara provocerande och pessimistisk.

Även medier som Aftonbladet uttrycks det ofta missnöje mot, som kan skönjas genom öknamn som Aftonlögnen, Aftonhoran och liknande, och en generell misstro på deras trovärdighet och således även uppgifter från deras håll. Detta stämmer väl överens med observationer från Hannerz et al. (2022) som menar att dramatiseringen av brottsdiskussionerna grundar sig i en kollektiv skepticism mot traditionella medier, att det inte går att lita på att de ger en helt riktig bild av vad som faktiskt hänt. Deltagande och engagemang i brottstrådar på Flashback konstrueras således i bjärt kontrast mot medierna, och forumet ses som mediernas motpol som till skillnad från dem genomsyras av mångfald i deltagare, kompetens och åsikter, yttrandefrihet och en stark vilja att hitta den "riktiga" sanningen (Hannerz et al., 2022).

Den dekadente väljer alltså att använda sig av väldigt olika intrycksstyrande tekniker för att skapa en presentation som dekadent. Det intressanta med den dekadente är på vilket sätt information är en väsentlig strategi för att ge intrycket av att vara dekadent. Skillnaden mellan information som olika intrycksstrategier hos de övriga rollerna och den dekadente kan ses i deras övergripande syfte att påverka andras uppfattningar. När till exempel researchern använder information som intrycksstyrande strategi, används den i syfte att framhäva de förväntade attribut som användarna har, att vara pålitlig och faktabaserad. Å andra sidan blir information för den dekadente ett annat verktyg att styra sina intryck. Här vill användaren istället framstå som provocerande, kontroversiell och utmanande och genom att använda dramatiska och extrema brottsfall. I denna information framgår istället chockerande uppgifter eller cyniska uttryck som

skapar negativa intryck och åsikter, precis som det förväntas av en dekadent användare. Även det specifika språkbruket som karaktäriserar den dekadente är en välanvänd strategi.

5.6 Konfliktsökaren

Konfliktsökaren är någon som söker konflikter, inte sällan är aggressiv och repulsiv, samt fokuserar på att ifrågasätta och kritisera andras kommentarer snarare än att lägga energi och tid på att bidra till fallet. Konfliktsökaren innehar ofta inslag av personpåhopparen i den mån att aggressiviteten kan uttryckas i vulgärt språkbruk men skiljer sig när det kommer till själva fokuset - stark ifrågasättning av kommentarer och tankar kontra stark kritik av person i sig. Konfliktsökaren är således destruktiv då den inte tillför något av värde till tråden, utan snarare skapar konflikter och dålig stämning. Egenskaper förknippade med konfliktsökaren är aggressivitet, hänsynslös och förolämpande. Konfliktsökande inlägg associeras ofta med:

1. Attacker mot andra personers teorier, spekulationer och/eller kompetens.
2. Förolämpningar, kränkningar och negativt laddade ord.
3. Hostilitet och "taggarna utåt".

Rollen som konfliktsökare är komplex, och något av ett spektrum. Det finns "genuina" konfliktsökare, som enbart verkar vara intresserade av konflikt i sig. Ett exempel på denna sort är användare Puttestrul, som i en interaktion med poppl återkommande kritiserar dennes kompetens. Även efter poppl explicit uttalat sitt ointresse av konflikt: "Ja vill inte tjafsa, heder svartsjuka går ju ihop" fortsätter Puttestrul hänsynslöst konflikten: "Du vet inte vad du pratar om snälla du. Hedersbrott är nåt helt annat, och det är nära anhöriga som utsätter en anhörig för hedersbrott och som sagt, förekommer uteslutande bland MENA. Sluta göra bort dig.". Puttestrul är även inblandad i många konfrontationer med andra användare, där hen kallar dem för "lättlurade tomtar", "tomtar med noll koll och skev verklighetsuppfattning", "tappade bakom en vagn" och liknande förolämpningar. Dessa genuina konfliktsökare är således dramaturgiskt lojala (Goffman, 2020, s. 35), då de är konsekventa i sitt konfliktsökande. Likt den dekadente använder konfliktsökaren ett språkbruk av pessimistiskt slag, dock med större betoning på aggressivitet och repulsiva skällsord. Detta språkliga rekvisit kan tolkas som konfliktsökarnas strategi för att sända ut uttryck samt styra intryck, genom användningen av termer likt de ovan

förmedlar konfliktsökaren en fientlighet som sprider dålig stämning i tråden och en pessimistisk ton. Denna aggressivitet blir särskiljande för de genuina konfliktsökarna och gestaltar det expressiva rekvisitet i framställningen.

På andra sidan av spektrumet finns de man kan kalla för “sporadiska” konfliktsökare. Dessa är annars konstruktiva användare i roller som exempelvis researchers eller spekulanter, men som i interaktion med andra användare tappar sin självkontroll och temporärt träder ur sin konstruktiva roll. Användaren Contragulations är ett exempel på en sporadisk konfliktsökare. Hen är en aktiv och i övrigt konstruktiv användare som bidrar med research, spekulationer och informationsdelgivning, men engagerar sig även inte sällan i konflikter med andra användare: “Det kan man göra om man inte har bristande sociala färdigheter som du. Släpp honom.”, skriver Contragulations som svar till en annan användare som spekulerat i en individs inblandning i försvinnandet av Tove. Strax därefter går samma person till attack igen, denna gång mot en användare som irriterat sig på Contragulations tidigare konfliktsökande och inkorrekta kommentarer och påpekat detta, Contragulations skriver: “Läst det i ett flertal medier under dagen men det har tydligen rättats till. Missat det bara. Sitter inte klistrad här som du, horpojke.”. Contragulations hävdar själv att denne läst flertalet medier som bevakat Tove-fallet och engagerar sig, håller sig uppdaterad med information och research, som tillsammans med hans många andra kommentarer talar för en i grunden konstruktiv roll. Ytterligare ett exempel på en sporadisk konfliktsökare är hassanmebyssan, trådens ursprungliga skapare, som varit konstruktiv under trådens gång men plötsligt engagerar sig i konflikt där användaren får ett utbrott mot en annan användare: “Nu var det inte morsan utan pojkvännen jag menade, ditt inkompetenta fittmongo. Då pojkvännen saknar Facebook utgick jag från hans mors inlägg”. Dessa exempel kan förstås genom Goffmans termer dramaturgisk disciplin och självbehärskning, där konstruktiva användare misslyckas med detta och “rycks med” av skådespelet och är oförmögna att undertrycka sina känslomässiga reaktioner (Goffman, 2020, s. 296). Dessa impulser triggas ofta av andra konfliktsökande och negativt laddade kommentarer, och konstruktiva användare “lockas” således över till den destruktiva sidan av andra destruktiva användare. De sporadiska konfliktsökarna avviker således tillfälligt från de förväntningar och normer som tillskrivs deras konstruktiva roll.

Flashback är ett impulsivt, provokativt och icke-konformt forum med högt tempo och många användare inblandade i interaktionerna är publicering av en kommentar riskabelt; man exponerar sig öppet för kritik och man får räkna med att varenda bokstav i ens inlägg kritiskt kommer granskas och ifrågasättas. Konflikter likt ovanstående är alltså ett vanligt fenomen. Som hassanmebyssans exempel visar, kan även det enklaste av missförstånd leda till konflikt och grova okvädningsord.

Den viktigaste strategin i konstruktionen av konfliktsökarens roll kan således beskrivas som *hostilitet*. I synnerhet de genuina konfliktsökarna, som med sitt ointresse av fallet och stora intresse för konflikt, konstruerar sig som hostila och med "taggarna utåt". I viss mån gör även de sporadiska konfliktsökarna det, då de frånträder sin konstruktiva roll och tillfälligt konstruerar en tillfällig ny, destruktiv roll. Likt den dekadente är även språkliga rekvisit i form av specifikt språkbruk som grova ord och förolämpningar en strategi i konfliktsökarens självframställande.

6.0 Resultat och avslutande diskussion

I den här uppsatsen har vi undersökt vilka olika roller som finns i en Flashbacktråd om ett grovt brott, rollernas egenskaper och vilka metoder som används för att konstruera dessa roller. Vi har utgått från frågeställningarna: *1. Vilka olika roller kan urskiljas i diskussionstrådar om grova brott på Flashback? 2. Vilka egenskaper och attribut tillskrivs dessa olika roller? 3. Vilka strategier av självframställning använder sig användare av för att konstruera sin roll?* Våra resultat visar att elva roller identifierats i diskussionstråden om Tove-fallet: researchern, spekulanten, sammanställaren, insidern, den dekadente, konfliktsökaren, magistern, den late, den frustrerade, trollet och personpåhopparen (se tabell 1). Dessa har olika egenskaper och attribut samt förväntningar kopplade till rollen, exempelvis förväntas researchern vara motiverad och påläst, sammanställaren uppdaterad och informativ och insidern trovärdig och engagerad.

De strategier av självframställning som användare på Flashback använder sig av har identifierats genom Goffmans dramaturgiska perspektiv och hans begrepp som roller, framträdande, intrycksstyrning, rekvisita, teamwork, dramaturgisk lojalitet och disciplin. Våra resultat visar att strategier av självframställning såsom intrycksstyrning, användande av information och specifikt språkbruk som rekvisita, involvering av andra, kontinuitet, exklusivitet och hostilitet används för att framställa rollerna. Följaktligen är det huvudsakliga för denna studie att se *hur* roller konstrueras, upprätthålls, och hur dessa användare på Flashback framställer sig själva i sammanhanget diskussioner om brott på onlineforum. Vi argumenterar således inte för varför, eller vilka motiv som finns för användarna att delta i online sleuthing.

Vår inblick i den fascinerande världen av diskussionsforumet Flashback visar de komplexa sociala processer som sker där. Inlägg skrivs och självframställningar sker inte i ett vakuum, utan skrivs och framförs *för* andra. Rollskapandet är en process och influeras av interaktioner med andra, och deras förväntningar på rollen. Förväntningar på rollen skapar en bild av de egenskaper en utövare av rollen förväntas ha, som att en researcher skall vara kunskapssökande och motiverad, och en sammanställare skall vara uppdaterad och engagerad.

Kommenterande användare på Flashback och de olika rollerna interagerar i ett ändlöst nät av kommunikation. Någon svarar på ett inlägg, som någon annan svarar på och någon annan svarar på det svaret och långa interaktionskedjor bildas. Exempelvis kan spekulanten spekulera om information framtagen från researchern, insidern bekräfta eller dementera spekulantens teorier och sammanställaren summera den bekräftade informationen.

En viss kritisk reflektion är att även om vi finner klara belägg för vår typologi av roller, är det viktigt att betona att varken inlägg eller de personer bakom dem är så pass statiska att de definitivt kan ramas in i en specifik permanent roll. Roller är snarare i hög grad "flytande", och anpassas och justeras i interaktion med andra användare och/eller på grund av situationella variationer såsom extern information (t.ex banbrytande ny information från polis). Det är vanligast att "flyta" runt bland liknande roller inom ramen konstruktiva/destruktiva roller och således inte överskrida "gränsen". En researcher kan således också vara spekulant, antingen i separata inlägg eller i ett och samma inlägg samtidigt, eller en konfliktsökare även vara personpåhoppare. Det finns, dock enbart ett fåtal, exempel på "gränsöverskridande" exempel där tidigare konstruktiva personer blir destruktiva och vice versa.

Vårt fokus på rollskapande i kontexten brotts-diskussioner online är enbart en liten del av det intressanta fenomenet online sleuthing, och ytterligare forskning på området behövs för en djupare förståelse för fenomenet som helhet. Även om en del internationell forskning finns är svenska motsvarigheter om Flashback specifikt desto mindre, och främst fokuserat på avvikande beteenden. Först nyligen har till exempel Hannerz et al. (2022) och Wästerfors et al. (2023) bidragit med interaktionistiska vinklar. I enlighet med Nhan et al. (2017) och Hannerz et al. (2022) skulle till exempel brottsdiskussioner på Flashbacks påverkan på polisens arbete kunna undersökas, och hur och på vilka sätt polisutredare skulle kunna utnyttja diskussionsforumet för att underlätta deras arbete utredas. Tove-fallets unika karaktär med kvinnor som förövare och Trägårdhs (et al., 2015) önskan om vidare forskning på kvinnliga mördare ger även möjlighet att studera ämnet ur ett könsperspektiv. Exempelvis skulle trådar där förövarna är män kunna jämföras med Tove-fallet och undersöka eventuella likheter och skillnader i porträttering av förövare. Slutligen skulle de destruktiva roller vi identifierat kunna utforskas vidare. Till exempel roller som den dekadente och trollet, som till synes verkar söka sig till brottstrådar av

andra anledningar än att försöka lösa fallet. Dessa motiv och bakomliggande drivkrafter till deras engagemang i brottstrådar hade varit intressant att kartlägga.

7.0 Källförteckning

Bryman, Alan. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3 uppl. Stockholm: Liber AB.

Bullingham, Liam; Vasconcelos, Ana. (2013). 'The presentation of self in the online world': Goffman and the study of online identities. *Journal of Information Science*. 39(1): 101-112.

Chang, LYC; Poon, Ryan. (2017). Internet vigilantism: Attitudes and experiences of university students toward cyber crowdsourcing in Hong Kong. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology* 61(16): 1912–1932.

DiMaggio, Paul; Bernier, Clark; Heckscher, Charles; Mimno, David. (2018). Interaction Ritual Threads: Does IRC Theory Apply Online? I Weininger, Elliot B.; Lareau, Annette; Lizardo, Omar (red.). *Ritual, Emotion, Violence: Studies on the Micro-Sociology of Randall Collins*. New York: Routledge, 81-124.

Ekendahl, Mats. (2014). Heroin Narratives: Normalisation and Demonisation of Heroin Use at a Swedish Online Message Board. *Sociology Study* 4(8): 714-727.

Flashback. (2023). Tillgänglig: <https://www.flashback.org/> (hämtad 2023-05-18)

Flashback. (2023). 21-åriga Tove försvunnen i Vetlanda (2022-10-16). Hittad död (2022-11-02). Tillgänglig: [://www.flashback.org/t3481231](https://www.flashback.org/t3481231) (hämtad 2023-05-18)

Glaser, Barney; Strauss, Anselm. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. New Brunswick, London: Aldine Transaction.

Goffman, Erving. (1956). Embarrassment and Social Organization. *American Journal of Sociology*. 62(3): 264-271.

Goffman, Erving. (2020). *Självframställning i vardagslivet*. 7. uppl. Lund: Studentlitteratur AB.

Svensk översättning av Bergström, Sven. Originaltitel: The Presentation of Self in Everyday Life. (1959).

Hannerz, Erik; Burcar Alm, Veronica; Wästerfors, David. (2022). Accomplishing Reality Media: The Affective Lure of Online Crime Discussions. *Cultural Sociology*, 0(0): 1-17. <https://doi.org/10.1177/17499755221113944>

Heidegren, Carl-Göran; Wästerfors, David. (2019). Den interagerande människan. 2 uppl.. Malmö: Gleerups Utbildning AB.

Internetstiftelsen. (2018). Svenskarna och Internet 2018. https://internetstiftelsen.se/docs/Svenskarna_och_internet_2018.pdf, (hämtad 2023-04-18)

Internetstiftelsen. (2021), Svenskar och internet 2021. Tillgänglig: <https://svenskarnaochinternet.se/rapporter/svenskarna-och-internet-2021/sociala-medier/flashback-har-haft-fyra-ganger-fler-besokare-an-familjeliv-det-senaste-aret/#flashback-och-familjeliv> (hämtad 2023-04-18)

Ivert, Anna-Karin; Mellgren, Caroline; Nilsson, Eva-Lotta. (2017). Etik i forskning på internet. I Mallén, Agneta (red.). Kriminologiska metoder och internet. Stockholm: Liber AB, 84-101.

Kozinets, Robert V. (1998). "On Netnography: Initial Reflections on Consumer Research Investigations of Cyberculture", in NA - Advances in Consumer Research Volume 25, eds. Joseph W. Alba & J. Wesley Hutchinson, Provo, UT : *Association for Consumer Research*, Pages: 366-371.

Loveluck, Benjamin (2020). The many shades of digital vigilantism. A typology of online self-justice. *Global Crime*, 21 (3-4), pp.213-241. 10.1080/17440572.2019.1614444 . hal-02169819

Mann, David; Sutton, Mike. (1998). »NETCRIME: More Change in the Organization of Thieving. *The British Journal of Criminology* 38(2): 201-229.

Myles, David; Millerand, Florence; Benoit-Barné, Chantal. (2016). Solving Crimes Online: The Contribution of Citizens on the Reddit Bureau of Investigation. *La Découverte* Volume 197-198, Issue 3, pages 173 to 202

Myles, David; Benoit-Barné, Chantal; Millerand, Florence. (2020). ‘Not your personal army!’ Investigating the organizing property of retributive vigilantism in a Reddit collective of websleuths. *Information, Communication & Society*, 23:3, 317-336, DOI: 10.1080/1369118X.2018.1502336

Månsson, Josefin. (2014). A dawning demand for a new cannabis policy: A study of Swedish online drug discussions. *International Journal of Drug Policy* 25(4): 673-681.

Nhan, Johnny; Huey Laura; Broll Ryan. (2017). ‘Digilantism’: An analysis of crowdsourcing and the Boston Marathon bombings. *British Journal of Criminology* 57(2): 341–361.

Strickland, Donald; Schlesinger, Lester. “Lurking” as a Research Method. *Human Organization* 28(3): 248-250.

SVT. (2023). Domen i Tovefallet: Båda kvinnorna döms till livstid. Tillgänglig: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/sa-blev-domen-i-tovefallet> (hämtad 2023-04-29)

SVT. (2022). Försvunna Tove hittad död utanför Vetlanda. Tillgänglig: <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/avliden-person-hittad-i-vetlandatrakten> (hämtad 2023-04-29)

Trägårdh, Karin; Nilsson, Thomas; Granath, Sven; Sturup, Joakim. (2016). A Time Trend Study of Swedish Male and Female Homicide Offenders from 1990 to 2010. *International Journal of Forensic Mental Health* 15(2): 125-135. DOI: 10.1080/14999013.2016.1152615.

Uhnoo, Sara. (2017). "Gratis är gott men stulet är godast" - moralarbete om snatteri på Flashback. I Andersson, Björn; Petersson, Frida; Skårner Anette (red.). *Den motspänstiga akademikern: festskrift till Ingrid Sahlin*. Malmö: Égalité, 207-232.

Uhnoo, Sara; Ekbrand, Hans. (2017). Flashback för kriminologer. I Mallén, Agneta (red.). *Kriminologiska metoder och internet*. Stockholm: Liber AB, 126-151.

Vaast, Emmanuelle. (2007). Playing with masks Fragmentation and continuity in the presentation of self in an occupational online forum. *Emerald* 20(4): 334-351

Wästerfors, David; Burcar Alm, Veronika; & Hannerz, Erik. (2023). *The bumpy paths of online sleuthing: Exploring the interactional accomplishment of familiarity, evidence, and authority in online crime discussions*, *New Media & Soc*